

ကျေးရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် အစီရင်ခံစာ

ဆိပ်ကလေးကျေးရွာ

ရေတွင်းဆိပ်ကျေးရွာအုပ်စု

ပြင်စလူမြို့နယ်

ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်



**မာတိကာ**

**၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း**----- ၃

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်----- ၃

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်----- ၄

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း----- ၄

**၂။ ဆိပ်ကလေးကျေးရွာ၏အနေအထား**

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်----- ၆

၂.၂ ဆိပ်ကလေးကျေးရွာအကြောင်း----- ၇

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့်ရာသီဥတုအခြေအနေ----- ၈

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)  
ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု (Climate Change)----- ၁၀

**၃။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်များ**

၃.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း----- ၁၄

၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒဏ်----- ၁၅

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု၊ ဘေးအန္တရာယ်ပြနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ----- ၁၈

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း----- ၂၁

၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံနှင့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၃

၃.၆ ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၆

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် အသိပညာပေးမှုများ----- ၂၈

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏လိုအပ်ချက်များနှင့်အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ----- ၂၉

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ----- ၃၀

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း----- ၃၂

**၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှုသတင်းအချက်အလက်များ**

၄.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုအဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း----- ၃၃

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း----- ၃၄

**၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့်ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ**

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား (Pair Wise Ranking)----- ၃၅

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)----- ၃၇

**၆။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ (Action Plan)----- ၃၉**

၇။ နိဂုံးချုပ်----- ၄၀

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက် ပြုပြင်ခြင်း- --  
----- ၄၀

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်

## ၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြင်စလူမြို့နယ်၊ ရေတွင်းဆိပ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဆိပ်ကလေး ကျေးရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်သုံးသပ်တင်ပြမှုကို အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှ Department for International Development (DFID) ၏ ရံပုံငွေ ထောက်ပံ့မှုဖြင့် အက်ရှင်အေဒ် (မြန်မာ)နှင့် ရပ်ရွာလူထုတို့မှ ပူးပေါင်း အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်သော “ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လာမှုအပေါ်ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်”မှ ဆန်းစစ်လေ့လာထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

BRACED မြန်မာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းသည် နိုင်ငံတကာ အင်ဂျီအိုများ၊ ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်း များ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို လေ့လာသုတေသနပြုနေသော သုတေသန အဖွဲ့အစည်း များနှင့်လည်း ပူးပေါင်းချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ BRACED မိတ်ဖက်အဖွဲ့တွင် ဦးဆောင်သူဖြစ် Plan International Myanmar မှ ဆောင်ရွက်ပြီး Actionaid Myanmar, BBC Media Action, World Vision, Myanmar Environmental Institute နှင့် UN Habitat တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ရပ်ရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ပိုမိုတောင့်တင်း ခိုင်မာလာစေရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ဤဆိပ်ကလေးကျေးရွာ၏ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်ကို BRACED ၏ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများ၊ အသုံးပြုရန် ပုံစံများ ထောက်ပံ့ကူညီမှုဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

### ၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်

BRACED ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုတို့အား သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် ရပ်ရွာလူထု ကြံ့ခိုင်မှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုများအား သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေး ကော်မတီနှင့် ရပ်ရွာလူထုများမှ အမျိုးမျိုးသော ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုတို့ပေါ်တွင် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်နိုင်မှု၊ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တိုးမြှင့်လာရန် အလို့ငှာ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆန်းစစ် လေ့လာခြင်းသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်း ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုများ အတူတကွ အားလုံးပါဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရမည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

**၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်**

ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရပ်ရွာဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း အားကောင်းလာစေရန် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နည်းလမ်းများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ကလေးသူငယ်၊ အမျိုးသမီးများ၊ မသန်စွမ်းများစသည့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ အနေဖြင့်လည်း ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လိုမှုများ ရှိလာစေရန် အသီးသီးသောတာဝန်ဝတ္တရားများကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည်လာစေရန်နှင့် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များပြည့်မီစေရန် ရွာသူရွာသားအားလုံး၏ ပူးပေါင်းမှုကို ရရှိစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းဖြင့် လိုအပ်သော ကျေးရွာသတင်းအချက်အလက် ပြောင်းလဲမှုများကို ပုံမှန်ပြုလုပ်နိုင်ရန်၊ အသစ်ပြောင်းလဲလာသော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုများအတွက် သတင်းအချက် အလက်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပူးပေါင်းပြုလုပ်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

**၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း**

ဤရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်ချက်သည် BRACED စီမံကိန်းမှ ဖော်ထုတ်ထားသော ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်မှ တင်ပြချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏

**ရည်မှန်းချက် (၁)** ရပ်ရွာလူထု၏ အတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် သိပ္ပံနည်းကျအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ အနာဂတ်တွင် ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများအပေါ်တွင် ပိုမိုနားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်။

**ရည်မှန်းချက် (၂)** ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်မှုနှင့်ဖိစီးမှုများ အပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသူ များနှင့် ထိခိုက်လွယ်သော အရာများကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်နှင့်

**ရည်မှန်းချက် (၃)** ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းရှိသော ရပ်ရွာလူထုကို တည်ဆောက်နိုင်ရန် ထောက်ပံ့ပေးနိုင်သော ရပ်ရွာလူထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ လက်စွဲစာအုပ်ပါ ဖော်ပြချက်များကို အခြေခံ၍ ဆိပ်ကလေးကျေးရွာ၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စုတွင် တစ်လကျော် ခန့်အချိန်ယူ၍ ရပ်ရွာလူထုနှင့် အစည်းအဝေးများပြုလုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ သတင်းအချက်အလက် များကို နည်းကိရိယာများ (assessment tools) အသုံးပြု၍ စုဆောင်းဖော်ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းအဆင့်များတွင်....



၁။ ကျေးရွာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသ၏ အခြေအနေများကို အကြိုခန့်မှန်း သိရှိနိုင်ရန် ရပ်ရွာ လူထုနှင့် ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် နောက်ခံဆင့်ပွား အချက်အလက်များ (secondary data) ကို ဆန်းစစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အချက်အလက် သုံးသပ်ခြင်းများတွင်...

- RIMES ၏ရာသီဥတုဆိုင်ရာအချက်အလက်မှတ်တမ်း (Climate Profiles)
- ActionAid Myanmar ၏ကျေးရွာစာအုပ်ပါ အချက်အလက်မှတ်တမ်း (Village Book)

၂။ BRACED ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ပြီးပြည့်စုံသော သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သော နည်းကိရိယာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း
- ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်
- အရင်းအမြစ်၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ
- အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း
- ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြပုံနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း
- ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း
- ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ
- သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကိုရရှိနိုင်မှု
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကိုဆန်းစစ်ခြင်း
- ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ခြင်း

**၃။ သတင်းနှင့်အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်း။**

စုဆောင်းထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို အားကောင်းလာစေရန် သင့်လျော်သည့် လုပ်ဆောင်ချက် များကို ကနဦးသတ်မှတ်နိုင်ရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများ ဦးစားပေး သတ်မှတ်ခြင်း စတင်ရာတွင် အတည်ပြုနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းကိရိယာများဆန်းစစ်ခြင်းအားဖြင့် ပါဝင်သောလုပ်ငန်းစဉ်များမှာ...

- ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးအန္တရာယ်များ အဆင့် သတ်မှတ်ရန်။
- ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်များအပေါ် အခြေခံ၍ ရပ်ရွာလူထု အနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ချက်များရွေးချယ်ခြင်း။

- BRACED ရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ရာတွင် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း နည်းကိရိယာများ အသုံးပြု၍ ရွေးချယ်ခြင်း။
- ရာသီအလိုက်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရန် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် များကို အခြေခံ၍ ကာလတိုဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း။
- ဖြစ်နိုင်ချေများပြီး ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော ဘေးများအတွက် စိတ်မှန်း ဖြစ်နိုင်ခြေများ ပုံဖော်နိုင်ရန် ဘေးများ၏ပြင်းအားနှင့် ပမာဏပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မတူညီသော အခြေအနေအဆင့်ဆင့်တွင် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများ သတ်မှတ်ရန်။

ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တိုက်ရိုက်ခံစားရသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများကို ရပ်ရွာလူထု၏ ရင်ဆိုင်တုန့်ပြန်နိုင်စွမ်းကို ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲမှုများ၊ လူမှုစီးပွားကဏ္ဍ ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ပဋိပက္ခအစရှိသော ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန် အဓိကလုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်အများကို ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၊ သက်ကြီးများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဝင်များ၊ ကျေးရွာသူရွာသားများ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကဲ့သို့သော အခြားလိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ Myanmar Environmental Institute နှင့် အခြားသောပညာရပ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ မှလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

## ၂။ ဆိတ်ကလေးကျေးရွာ အနေအထား overview

### ၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်

ဆိတ်ကလေးကျေးရွာသည် ဧရာဝတီတိုင်း၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့နယ်၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စုတွင်တည်ရှိပါသည်။ ဆိတ်ကလေးသည် အရှည်ကိုယ်တည်ရှိပြီး လယ်များ၊ ချောင်းများ၊ တာတမံများ၊ ဒီရေတောများသည် ဝန်းရံထားပါသည်။ ဆိတ်ကလေးကျေးရွာသည် အခြားရွာများသို့ သွားလာရာတွင် ရေလမ်းခရီးဖြင့်သာသွားရပါသည်။ ဆိတ်ကလေးကျေးရွာ၏ အရှေ့ဘက်တွင် ကန်ချောင်းရွာ ၊ အရှေ့တောင်ဘက်တွင် သိပ္ပံကုန်းကြီးကျေးရွာ၊ အနောက်ဘက်တွင် အောင်သပြေ ကျေးရွာ၊ မြောက်ဘက်တွင် သင်္ကန်းကုန်းကျေးရွာ၊ ပုံပမာကျေးရွာများ တည်ရှိပါသည်။

ဆိတ်ကလေးကျေးရွာသည် လယ်နှင့်ချောင်းဒီရေတောများဝန်းရံထားပါသည်။ ဆိတ်ကလေးကျေးရွာသည် ဧက(၇၀၀)ကျော်ကျယ်ဝန်းပါသည်။ကျေးရွာ၏အရှေ့နှင့် မြောက်ဘက်တွင် ချောင်းရှိပြီး အနောက်ဘက်တွင်တာတမံ တောင်ဘက်တွင် လယ်ဥယျာဉ်များတည်ရှိပါသည်။

**၂.၂ ဆိတ်ကလေးကျေးရွာ အကြောင်း**

ဆိတ်ကလေးကျေးရွာကို လွန်ခဲ့သော ၁၉၃၂ ခုနှစ်တွင် ဘိုးလေးအိုနှင့် ဒေါ်မိုးကြီး မိသားစု မှစတင်တည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။ ဆိတ်ကလေးကျေးရွာဟု အမည်ပေးရခြင်းမှာ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်းများစွာတွင် တောအုပ်ကြီးတွင် မုဆိုးများ အမဲလိုက်ရာတွင် ဆိတ်သားကြီးတစ်ကောင်ဖြစ် သောအချိန်တွင် အခြားသားကောင်များပျောက်ခြင်း၊ ဆိတ်သားကြီးဘာပျောက်ခြင်းကို အမည်ပြု ၍ ဆိတ်ကလေးကျွန်းဟု အမည်ခေါ်ရာမှ ဆိတ်ကလေးကျေးရွာဟု ခေါ်လာသည်။

ဆိတ်ကလေးကျေးရွာသည် 2008 ခုနှစ် မေလ 8ရက်နေ့တွင် နှာဂစ် မုန်တိုင်းကြီး ဖြစ်ခဲ့သည် အများအပြားသေဆုံးခြင်း အိုးအိမ်များပျက်စီးခြင်း စီးပွားရေးများ ပျက်စီးခြင်းများ ဖြစ်ခဲ့သည်။ NGO များမှ ကျေးရွာနှင့်ပူပေါင်း၍ ပြန်လည်တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ဆိတ်ကလေး ကျေးရွာသည် ယခင်တွင် ကရင်၊ ခရစ်ယာန်တစ်မျိုးတည်းသာ ရှိသော်လည်း ယခုအချိန်တွင် ကရင်၊ ဗမာနှင့် ခရစ်ယာန်နှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာများရှိလာပါသည်။ ဘာသာရေးပွဲများပြုလုပ်ရာတွင်လည်း အပြန်အလှန်ကူညီပေး ကြသည်။ဆိတ်ကလေးကျေးရွာတွင် ယခင်တွင် သဘာဝငါးဖမ်းခြင်းများ၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးခြင်းများ၊ အမဲလိုက်ခြင်းပြုလုပ်ပြီး ယခုအခါတွင် မွေးမြူခြင်း၊ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ဆန်းသစ်သော ကိရိယာများဖြင့် စီးပွားရေးများ ပြုလုပ်လာကြပါသည်။



၂.၃ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေ

မြန်မာနိုင်ငံ မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ဒေသရှိ လပွတ္တာမြို့သည် အနောက်ဘက်ရှိ ဘင်္ဂလားပင်လယ်နှင့် နောက်ဘက်ရှိ ကပ္ပလီပင်လယ်တို့နှင့် ထိစပ်နေသည်။ မြို့၏ တည်ရှိပုံသည် အနောက် တောင် မုတ်သုံလေနှင့် ဘင်္ဂလားပင်လယ်နှင့် ကပ္ပလီပင်လယ်တို့မှ သက်ရောက်သော အခြား မိုးလေဝသအခြေအနေတို့ကို ရင်ဆိုင်ရသည်။

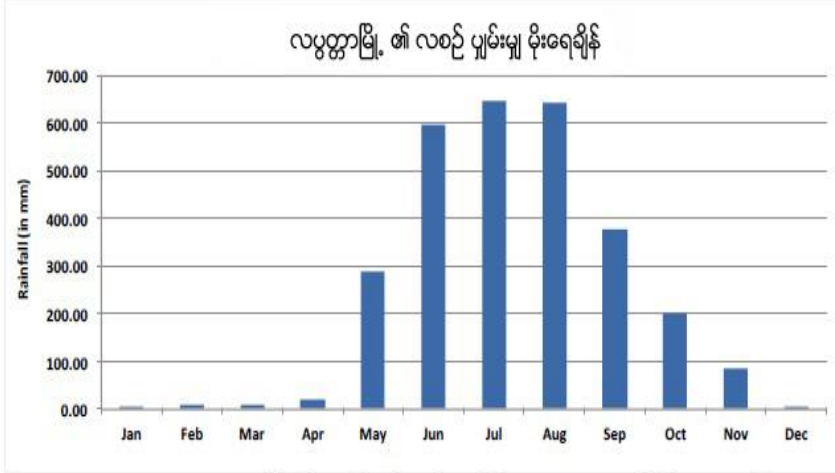
လပွတ္တာမြို့နယ်၏ စိုစွတ်ရာသီမှာ မေလတွင် စတင်ပြီး ဇူလိုင်နှင့် ဩဂုတ်လများတွင် အရှိန်အမြင့်ဆုံး ဖြစ်ပြီး စက်တင်ဘာလတွင် အရှိန်ပြန်၍ လျော့လာသည်။ မိုးရေချိန်သည် unimodal ပုံစံကို ဖော်ပြသည် (ပုံ ၃၈) ။ နိုင်ငံဘာလ-ဧပြီလမှာ မိုးရေချိန် ရရှိမှုမှာ မပြောပ လောက်ပေ။ ယင်မိုးရေချိန် ပုံစံမှာ မြို့နယ်အပေါ်တွင် အနောက်တောင် မုန်သုံလေ လွှမ်းမိုးနေကြောင်းကို ဖော်ပြနေသည်။

သို့ရာတွင် ဤပုံစံများတွင် ဆိုးရွားသည့် မိုးလေဝသဖြစ်ရပ် များသည် ဘင်္ဂလားပင်လယ် နှင့်/သို့ Andaman ပင်လယ် တစ်လျှောက်တွင် ဖြစ်ပေါ်ပြီး လပွတ္တာမြို့နယ် ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် သက်ရောက်မှုရှိနိုင်သည်။



ပုံ (၃၇)၊  
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊  
လပွတ္တာမြို့နယ်။

လပွတ္တာမြို့နယ်သည် ဧပြီလတွင် အပူနွေးဆုံးဖြစ်သည်။ (အမြင့်ဆုံးအပူချိန် ပျမ်းမျှ (၃၆.၀၉) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် နှင့် အနိမ့်ဆုံးပျမ်းမျှအပူချိန် ၂၄.၄၀ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) နှင့် မတ်လတွင် (အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၃၅.၆၂) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်၊ အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၂၁.၇၇) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်)။ ဇန်နဝါရီလသည် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၁၇.၅၃) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်ပြီး ဒီဇင်ဘာလတွင် (၁၈.၈၄ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်ပြီး ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၉.၂၆ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) ဖြစ်သည်။

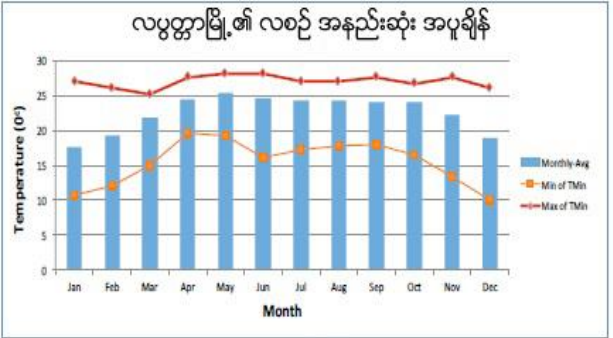
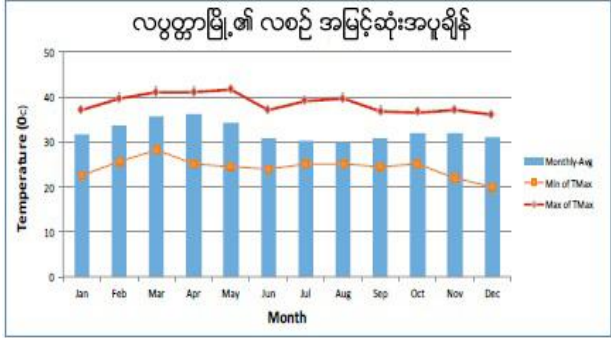


ပုံ ၃၈၊ လပွတ္တာမြို့ ၏ လစဉ် ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်၊ မေလမှ အောက်တိုဘာအတွင်း စိုစွတ်ရာသီသည် အနောက်တောင် မုန်သုံလေ၏ သက်ရောက်မှုဖြစ်သည်။

Diurnal variation

(၎င်းမှာ နေအပူချိန်နှင့် ညအပူချိန် ခြားနားချက်) သည် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် သိသာထင်ရှားသည်။ အထူးသဖြင့် ဒီဇင်ဘာလမှ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း၊ ဇွန်၊ ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်နှင့် စက်တင်ဘာလ စိုစွတ်လများတွင် diurnal variation အနိမ့်ဆုံးရှိသည်။ ယင်းလများအတွင်းတွင် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်မှာ အနည်းဆုံးဖြစ်ပြီး ဩဂုတ်လသည် အမြင့်ဆုံးအပူချိန် ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံး ဖြစ်သည်။

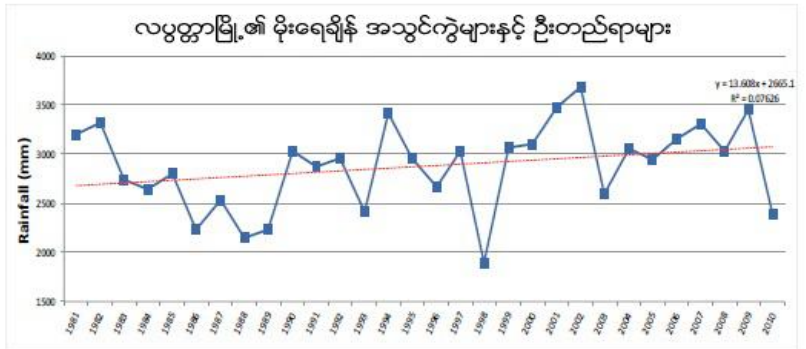
ပုံ ၃၉ သည် ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်နှင့် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် တိုင်းတာရရှိသော အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်ချိန် range ကို ဖော်ပြထားသည်။



ပုံ ၃၉၊ အပြာရောင်မျဉ်းသည် လပွတ္တာမြို့ ၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း လစဉ်ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံးအပူချိန် (ဝဲ) နှင့် အနည်းဆုံးအပူချိန် (ယာ) ဖြစ်သည်။ အနီရောင်မျဉ်းသည် ဖော်ပြပါ လများအတွင်း အမြင့်ဆုံး (အနိမ့်ဆုံး) အပူချိန်ကိုဖော်ပြပြီး၊ လိမ္မော်ရောင်မျဉ်းသည် အမြင့်ဆုံး(အနည်းဆုံး) အပူချိန်ကို ဖော်ပြသည်။

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)  
 မိုးရာသွန်းမှုအသွင်ကွဲများ၊ လွန်ကဲမှုများနှင့်ဦးတည်ရာ  
 တစ်နှစ်တာ မိုးရေချိန်

လပွတ္တာမြို့သည် ကမ်းရိုးတန်း  
 ဒေသတွင်လည်း တည်ရှိသည်ဖြစ်ရာ  
 နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန် (၂၉၀၀)  
 မီလီမီတာခန့်ရှိသည်။ သို့ရာတွင်  
 inter-annual အမျိုးအကွဲများ မှာ  
 အလွန် သိသာ ထင်ရှားသည်။  
 အနိမ့်ဆုံး နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်ကို ၁၉၉၈  
 ခုနှစ်တွင် (၁၈၈၈မီလီမီတာ)ကို  
 တိုင်းတာမှတ်သားရပြီး  
 အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်မှာ (၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် (၃၆၇၇) မီလီမီတာခန့်ဖြစ်သည်။



ပုံ ၄၀၊ လပွတ္တာမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်များအတွင်း အချက်အလက်များအပေါ်  
 အခြေခံပြီး မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများ နှင့် ဦးတည်ရာများ။ အပြာရောင်မျဉ်းသည်  
 ယင်းနှစ်များအတွင်း မိုးရေချိန်ကို ဖော်ပြသည်။ အစက်အနီမျဉ်းသည် နှစ်ပေါင်း  
 (၃၀) အတွင်း မိုးရေချိန် မြင့်တက်လာမှုကို ဖော်ပြသည်။

၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် စိုစွတ်သော ရက်ပေါင်း ၁၁၀ ရက်သာ ရှိခဲ့သည်။  
 ယင်းအရေအတွက်မှ ၂၉ ရက်သည် ၂၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ပြီး ၈ ရက်သည် ၄၀ မီလီမီတာ  
 ထက် ကျော်လွန်သည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း အကြာမြင့်ဆုံး နာရီ ၂၄၅ နာရီ မိုးရွာသွန်းမှုမှာ မေလ ၂၈  
 ရက်နေ့ (၈၉မီလီမီတာ) နှင့် စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက် (၈၈ မီလီမီတာ) ဖြစ်သည်။

(၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် ၁၃၁ စိုစွတ်ရက်များကို မှတ်သားရပြီး ၎င်းမှ ၅၄  
 ရက်သည် ၂၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း မိုးရေချိန် ၃၀ ဖြစ်ရပ်သည် ၄၀  
 မီလီမီတာ ထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ မိုးရေချိန် (၆) ခုမှာ ယင်းနှစ်အတွင်း ၁၀၀  
 မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အပြင်းထန်ဆုံး ၂၄-နာရီ မိုးရေချိန်မှာ မေလ (၂၀)  
 ရက်နေ့တွင်ဖြစ်ပြီး (၂၄၀ မီလီမီတာ၊ ယင်းနှစ်အတွင်း ၂၀၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်သော  
 မိုးရေချိန်ဖြစ်သည်။ နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်အဖြစ် တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။  
 နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ဖြစ်ရပ် (၆၂၆) ခုသည် (၄၀) မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှ  
 (၇၃) ဖြစ်ရပ်သည် (၂၄) နာရီအတွင်း (၁၀၀) မီလီမီတာ ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ဖြစ်ရပ်နှစ်ခုသည်  
 ၂၀၀ မီလီမီတာကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ (၂၀၀၂) ခုနှစ် မေလ (၂၀) ရက်တွင် (၂၄၀) မီလီမီတာ၊  
 (၁၉၈၇) ခုနှစ် ၊ ဇွန်လ (၁၈) တွင် (၂၁၆) မီလီမီတာ တို့ဖြစ်သည်။

**ဇယား ၆၊ လပွတ္တာမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီအတွင်း ၁၀၀ မီလီမီတာ ကျော်လွန်သော လွန်ကဲဖြစ်ရပ်များ**

၂၄-နာရီ လွန်ကဲ မိုးရေချိန်	တိုင်းတာသည့် နေ့ရက်
၁၉၈ မီလီမီတာ	၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်
၁၃၅ မီလီမီတာ	၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၉ ရက်
၁၂၅ မီလီမီတာ	၁၉၈၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်
၁၂၃ မီလီမီတာ	၂၀၁၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်
၁၁၈ မီလီမီတာ	၁၉၈၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်

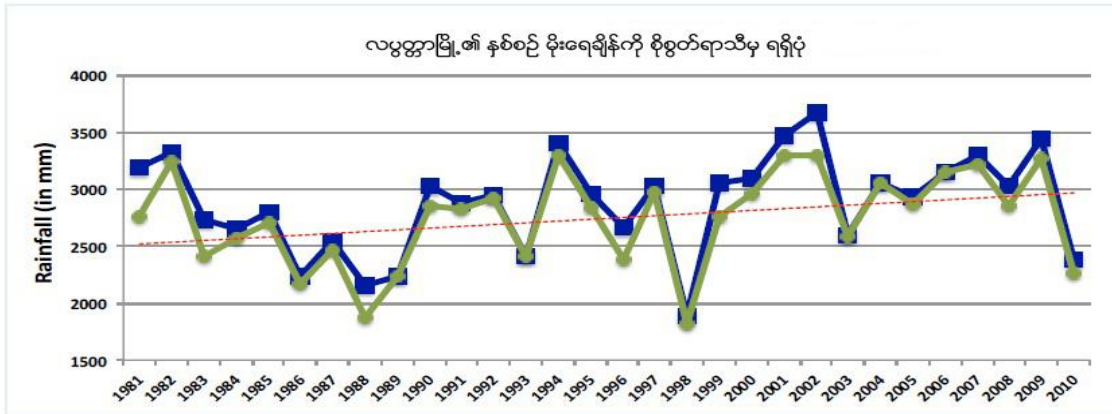
သာမန်အားဖြင့် ခြောက်သွေ့လရာသီဖြစ်သော နိုဝင်ဘာလတွင် တတိယအမြင့်ဆုံး မိုးရေချိန်ကို လပွတ္တာမြို့နယ်အတွင်း နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ရရှိခဲ့သည်။ (၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ၁၉၈ မီလီမီတာ) ၊ ဇယား ၆ သည် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် ခြောက်သွေ့ ရာသီအတွင်း (၁၀၀) မီလီမီတာ ကျော်လွန်သော မိုးရေချိန် ဖြစ်ရပ်များကို ဖော်ပြထားသည်။ အခြားစစ်တမ်းကောက်ယူမှု များမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်မှ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေပြီး မိုးရေချိန်ဖြစ်ရပ်များ၏ မြင့်တက်မှုဖြစ်စဉ်ကို ဖော်ပြနေသည်။

**စိုစွတ်နှင့် ခြောက်သွေ့ ရာသီ မိုးရေချိန်**

ပျမ်းမျှအားဖြင့် လပွတ္တာမြို့နယ်မှ စိုစွတ် ရာသီတွင် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်၏ ၉၅% ကို ရရှိသည်။ သို့ရာတွင် ဤပုံစံမှ Excursions ပုံ ၄၁ တွင် သိသာထင်ရှားသည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်၏ စိုစွတ်လရာသီသည် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်၏ ၈၇% ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။

ယင်းနှစ်များ အတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီမိုးရေချိန် သည် (၄၂၆) မီလီမီတာဖြစ်သည်။ ယင်းခြောက်သွေ့ရာသီ၏ (၈၂%) ကို (၂၀) မီလီမီတာနှင့် အထက် မိုးရေချိန်မှာ နိုဝင်ဘာလတွင် ရရှိသည် ။ ( နိုဝင်ဘာလ (၁၁) ရက်တွင် (၈၂) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၉) ရက်တွင် (၆၉) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၀) တွင် (၆၅) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၉) ရက်တွင် ၄၈ မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်တွင် ၃၅ မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၂) ရက်တွင် ၂၉ မီလီမီတာ နှင့် နိုဝင်ဘာလ ၂၁ ရက်တွင် ၂၀ မီလီမီတာ) ၁၉၉၃ ခုနှစ်သည် ၁၀၀% စိုစွတ်ရာသီ မိုးရေချိန်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးသည်။ ( ၎င်းမှာ ခြောက်သွေ့ ရာသီတွင် မိုးရေချိန်မရှိပါ)

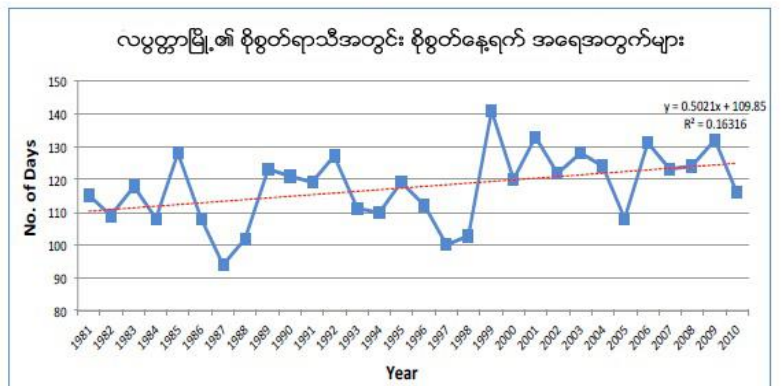




ပုံ ၄၁။ စိုစွတ်ရာသီမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် ရရှိပုံ၊ နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ၁၉၈၁ ခုနှစ်၏ စိုစွတ်ရာသီသည် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၈၇%ခန့်) ကို အနည်းဆုံး ရရှိစေပြီး ၁၉၉၃ ခုနှစ်၏ စိုစွတ် ရာသီမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၁၀၀%) ရရှိသည်။

အလွန် စိုစွတ်သော ရာသီကို (၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် မှတ်သားရရှိသည်။ ။ ( ၃၃၀၂ မီလီမီတာကို စိုစွတ်လရာသီ ရက်ပေါင်း ၁၂၂ ရက်တွင်း ရရှိသည်)၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ် ( စိုစွတ် ရာသီ ရက်ပေါင်း ၁၃၃ ရက်အတွင်း ၃၂၉၁ မီလီမီတာ)၊ ၁၉၉၄ ခုနှစ် ( စိုစွတ် ၁၁၀ ရက်ပေါင်း အတွင်း ၃၂၉၃ မီလီမီတာ)၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ် (၁၃၂ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၇၁ မီလီမီတာ)၊ ၁၉၈၂ခုနှစ် ( ၁၀၉ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၄၄မီလီမီတာ) ၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ် (၁၂၃ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၁၄ မီလီမီတာ)၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ် ( စိုစွတ် ၁၃၁ ရက်အတွင်း ၃၁၄၉ မီလီမီတာ) နှင့် ၂၀၀၄ ခုနှစ် ( ၁၂၄ စိုစွတ်ရက်အတွင်း ၃၀၅၂မီလီမီတာ) ။ လပွတ္တာမြို့ရှိ ၂၄-နာရီအတွင်း အမြင့်ဆုံး မိုးရေချိန်မှာ (၂၀၀၂) ခုနှစ် မေလ (၂၀) ရက်နေ့တွင် တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ (၂၄၀ မီလီမီတာ)

လပွတ္တာမြို့ရှိ စိုစွတ်နေရက်အရေအတွက်များမှာ လေ့လာမှုပြုလုပ်သည့် (၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်များအတွင်းတွင် ပျမ်းမျှ (၁၁၈) ရက်ရှိသည်။ ကွာဟမှုမှာ မြင့်မားပြီး (၁၉၈၇) ခုနှစ်တွင် အနိမ့်ဆုံးမိုးရွာသွန်းသည့်ရက် (၉၄) နှင့် (၁၉၉၉) ခုနှစ်တွင် အများဆုံး မိုးရွာသွန်းရက် (၁၄၁) ရက်ရှိသည်။ မိုးရွာသွန်းရက်ဦးတည်ရာမှ ပို၍မြင့်မားလာသည်။ ပုံ (၄၂) သည် မြို့နယ်အတွင်း စိုစွတ်နေရက် အရေအတွက်နှင့် ၎င်း၏ ဦးတည်ရာကို ဖော်ပြနေသည်။



ပုံ ၄၂။ လပွတ္တာမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း နှစ်စဉ် စိုစွတ်နေရက် အရေအတွက် အသွင်ကွဲများနှင့် ဦးတည်ရာ

မြင့်တက်လာမှုဦးတည်ရာမှာ လပွတ္တာမြို့နယ်၏ စိုစွတ်ရာသီမှာ ပို၍ စိုစွတ်လာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ တစ်နှစ်အတွင်း အသွင်ကွဲမှုများ မြင့်မားစဉ်တွင် (မိုးရေချိန် မြင့်တက်မှုနှင့်

မိုးရေချိန်နေ့ရက်များကို နှစ်တိုင်း မကြုံတွေ့ရခြင်း) ပို၍ စိုစွတ်သော ရာသီများတွင် နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း သိသာထင်ရှားသည်။

လွန်ကဲ ဖြစ်ရပ်များကို စစ်တမ်း ကောက်ယူမှုသည် မြို့နယ်အတွင်း မြင့်မားသည့် ဖြစ်ရပ်များ တိုးမြှင့် လာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

**အမြင့်ဆုံး အပူချိန်**

နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း လပွတ္တာမြို့နယ်၏ ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ (၃၂.၃၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ (၂၀၀၅) ခုနှစ်သည် ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံးအပူချိန် ၃၃.၈ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိပြီး ၁၉၉၄ ခုနှစ်သည် ၂၉.၅၇ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် တိုင်းတာမှတ်သားမိသည်။ ၎င်းတို့ကို (ပုံ ၄၃)တွင်ဖော်ပြထားသည်။

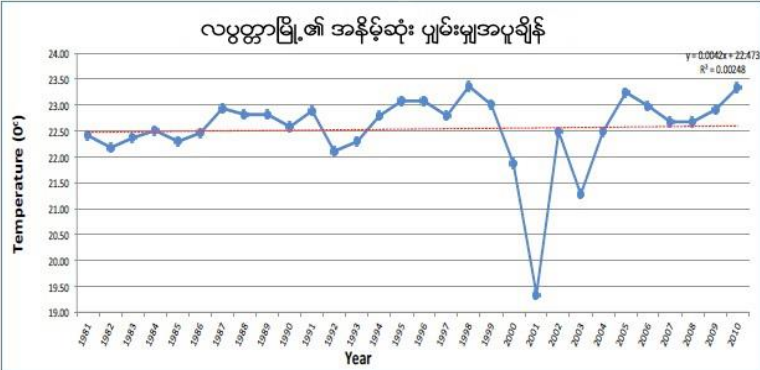
လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် အပူနွေးဆုံးအပူချိန်ကို ၂၀၀၂ ခုနှစ် မေလ ၂ ရက်နေ့ နှင့် ၂၀၀၄ ခုနှစ် မေလ ၁ ရက်နေ့တွင် ၄၁.၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ အအေးဆုံးအပူချိန်ကို ၂၀၁၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် (၂၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။

လပွတ္တာမြို့နယ်ရှိ အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန် စစ်တမ်းကောက်ယူမှုမှ တစ်နှစ်နှင့် တစ်နှစ်အတွင်း အပူချိန်ကွာဟမှုသည် သက်သေပင်ဖြစ်သည် ။ ပိုမိုမူနွေးသော နေ့ရက်များ တိုးမြှင့်လာခြင်းတွင် (က) သာမန်နေ့အပူချိန်ထက်ပို၍ ပူနွေးသော နေ့ရက်များ များလာခြင်း (ခ) လွန်ကဲအပူချိန်ဖြစ်ရပ်ကို နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကာလအတွင်း ကြုံတွေ့ရသည်။

**အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်**

လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် (၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်အတွင်း ပျမ်းမျှအနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၂၂.၂၇) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်နှင့်အတူ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ကိုလည်း တစ်နှစ်ပြီးတစ်နှစ် ကွာခြားလာမှုနှင့် အတူ တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။ အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၁၉၉၈) ခုနှစ် (၂၃.၃၆) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။

လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် အပူနွေးဆုံး ညအချိန် အပူချိန်မှာ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း (၁၅) ကြိမ် ခန့် တိုင်းတာရရှိသော (၂၈) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့မှာ မေလတွင် ၁၃ ကြိမ် နှင့် ဇွန်လတွင် (၁) ကြိမ် ဖြစ်သည်။ အခြားတစ်ဘက်တွင် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်မှာ ( ၁၉၉၀ ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ နှင့် ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် ၂၈ ) နှစ်ကြိမ်တွင် ၁၀ဒီဂရီ



ပုံ ၄၄၊ လပွတ္တာမြို့တွင် ၁၉၈၁-၂၀၁၀ အပူချိန်အချက်အလက်များပေါ် အခြေပြု အသွင်ကွဲများနှင့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်တို့၏ ဦးတည်ရာ



စင်တီဂရိတ်ကို နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိသည်။ သိသာထင်ရှားသည့် ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်ကို ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ၁၉.၃၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် နှင့် ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် ၂၁.၂၈ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်တို့ကို တိုင်းတာရရှိသည်။ (ပုံ ၄၄ ကို ကြည့်ပါ)။ ရာခိုင်နှုန်းအာဖြင့် ကြည့်လျှင် တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် ၉၅% မှာ ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ၂၀ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်နှင့် အောက် ဖြစ်ပြီး ယင်းနှစ်အတွင်း အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၁ % သာလျှင် ၂၃ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အခြားတစ်ဘက်တွင် ၂၀၀၃ ခုနှစ်အတွင်း တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၉၅%မှာ ၂၅ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်နှင့် အောက်ဖြစ်ပြီး ယင်းနှစ်အတွင်း တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၁%သာလျှင် ၂၆.၀၇ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။

လပွတ္တာမြို့ရှိ နှစ်ပေါင်း ၃၀အတွင်း အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် အချက်အလက်များသည် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန်တွင် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသော်လည်း ပူနွေးသောညများ ဖြစ်ပေါ်မှုမှာ လျော့နည်းလာသည်။

**၃။ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရလဒ်များ**

**၃.၁ ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ် သမိုင်းကြောင်း**

**ဆိပ်ကလေးကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)**

စဉ်	ရာသီဥတုဆိုးရွာမှု နှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ	ခုနှစ်	ထိခိုက်လွယ်မှု	ဖြေရှင်းခဲ့သည့်နည်း
၁။	ငလျင်	၂၀၀၄	ခေါင်းမူးတယ်၊ ခေါင်းကိုက်	-
၂။	ဆူနာမီ	၂၀၀၄	-	-
၃။	နာဂစ်	၂၀၀၈	ရွာလုံးကျွတ်ပျက်စီးဆုံးရှုံးတယ်၊ လုပ်ဖက်ကိရိယာများဆုံးရှုံးတယ်၊ လူဦးရေ(၂၀၀)ကျော် သေဆုံးခဲ့ပါတယ်။	အစိုးရနှင့် NGO အဖွဲ့များ ကူညီထောက်ပံ့ပေးခဲ့တယ်၊ ဘာသာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့များကလည်း ကူညီထောက်ပံ့ပေးခဲ့တယ်။
၄။	အပူရှိန်ပြင်း	၂၀၁၆	သောက်သုံးရေရှားပါး၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောဖြစ်ကြက်၊ ဘဲ၊ ဝက်၊ ခွေးနာ၊ ခွေး၊ နွား၊ ကျွဲ သေဆုံး၊ ခန္ဓာကိုယ် ဘုပေါက်	ပတ်ဝန်းကျင်ရွာမှာ ရေသွားခပ်ရခြင်း၊ အလှူရှင်များ ရေလာရောက်လှူဒါန်းခြင်း၊ ကျွဲ၊ နွား၊ ကြက်၊ ဘဲ မြေမြုပ်ပေးခြင်း၊ ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း

## သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ဆိတ်ခလေးကျေးရွာ၏ ဘေးအန္တရာယ် နောက်ခံသမိုင်း ကြောင်းပြဇယားသုံးသပ်ချက်တွင် (၂၀၀၄) ခုနှစ်တွင် လျှင်လှုပ်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ထိခိုက်မှုအနေနဲ့တော့ ခေါင်းမူးခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်းသာရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ (၂၀၀၄) ခုနှစ်မှာတော့ ဆူနာမီဖြစ်ကြောင်းကို တွေ့ရပါသည်။ ထိခိုက်မှုအနေနှင့် တော့ဘာမှမရှိခဲ့ပါဘူး (၂၀၀၈) ခုနှစ်မှာတော့ နာဂစ်မုန်တိုင်းဖြစ်ကြောင်းကို တွေ့ရပါသည်။ လုပ်ဖက်ကိရိယာတွေဆုံးရှုံးပြီး လူဦးရေ (၂၀၀) ကျော် သေဆုံးခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ (၂၀၀၆) ခုနှစ်မှာတော့ အပူရှိန်အလွန်ပြင်းကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ထိခိုက်မှုအနေနဲ့ကတော့ သောက်သုံးရေ ရှားပါးခြင်း၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော့ဖြစ်ခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်များ သေဆုံးကြောင်းကိုလဲ တွေ့ရပါသည်။ ဖြေရှင်းခဲ့တဲ့နည်းလမ်းကတော့ နာဂစ်မှာတော့ NGO အဖွဲ့နှင့် အစိုးရအဖွဲ့ ဘာသာရေးအဖွဲ့များ၏ အကူအညီများရခဲ့ကြောင်းတွေ့ရပါတယ်။ ၂၀၀၆ အပူရှိန်ပြင်းသည့် အချိန်မှာတော့ သောက်သုံးရေကို ပတ်ဝန်းကျင်ရွာများမှ သွားရောက်ခပ်ရခြင်း၊ ဝယ်ယူ သုံးရခြင်းများလည်း ရှိခဲ့ကြောင်းတွေ့ရပါသည်။

## ၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒိန်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ဖြစ်ပျက်မှုမြေပုံဆဲ၊ ဧရာဝတီဆိပ်အုပ်စု၊ ဆိတ်ခလေးကျေးရွာ ၏ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒိန်

Date 3.6.2016

ရာသီအမျိုးအစား	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	ပမာဏ			အပူချိန်အမြင့်	အခက်ခဲအောင်
													ရက်	ပ	မ		
1. ရေခဲဇွန်																	
2. မိုးတိုင်း																	
3. ရေကြီးခြင်း																	
4. မြေတက်များ																10%	
5. လှေအင်္ဂါပျက်ခြင်း														5000	6000	20%	ကန်ပျက်ခြင်း၊ ပျက်စီးခြင်း၊ ချက်ချင်းပျက်ခြင်း
6. ချောပျက်ခြင်း														2000	6000	70%	ခေါင်းလေးထပ်၊ ကန်၊ ကန်ပျက်ခြင်း၊ ကန်ပျက်ခြင်း
7. တျားတမ်း														4000	12000	14%	ကန်ပျက်ခြင်း၊ ပျက်စီးခြင်း၊ ချက်ချင်းပျက်ခြင်း
8. တျားယောင်းခြင်း																	ပျက်စီးခြင်း၊ ပျက်စီးခြင်း၊ ချက်ချင်းပျက်ခြင်း
9. ရေရွာခြင်း																	ရေ၊ ကန်၊ ကန်ပျက်ခြင်း၊ ပျက်စီးခြင်း၊ ချက်ချင်းပျက်ခြင်း
10. ဝင်ရေ																	ကန်ပျက်ခြင်း၊ ချက်ချင်းပျက်ခြင်း
11. တွက်ရေ																	

**သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်**

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ဆိတ်ကလေးကျေးရွာ၏ ရာသီခွင်ပြဇယား သုံးသပ်ရာတွင် ဆိတ်ကလေးကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူက ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး အဆင့်ခွဲခြားတယ် ရာသီဥတုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဘာတွေဖြစ်လည်းမေးတော့ မှန်တိုင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ မိုးခေါင်းပွဲတော်တွေ ကို ပြုလုပ်ကြတယ်လို့ သိရှိရပါတယ်။

**ရာသီဥတု** - ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူက ရာသီဥတုကိုဆွေးနွေးမယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ရာသီဥတုအခြေအနေနဲ့ တန်ခူး၊ ကဆုန်၊ နယုန်၊ ဝါဆိုလတွင် နေပူတယ်၊ မိုးအုံ့တယ် ၊ မိုးရွာပြီး ဝါခေါင်၊ တော်သလင်း၊ သီတင်းကျွတ်လတွင် မိုးရွာတယ်၊ နေပူတယ်။ တန်ဆောင်မုန်းလတွင် နှင်းကျတယ်။ မိုးရွာပြီး နတ်တော်လတွင် ကောက်ရိတ်တယ်၊ ပြာသို၊ တပို့တွဲ၊ တပေါင်းလတွင် ကကန်းထောင်တယ်၊ တာပေါက်တယ်လို့ ပြောပြကြပါတယ်။

**ရေကြီးခြင်း** - ရေကြီးနှင့်ပတ်သက်ပြီးမေးရာတွင် တန်ခူး၊ ကဆုန်၊ နယုန်လတွင် တစ်ခါတစ်ရံသာ ရေကြီးတယ် လို့ပြောပါတယ် ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လတွင် ရေပိုကြီးပြီး၊ တော်သလင်း၊ သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်း၊ နတ်တော်လတွင် ရေအနည်းငယ်သာတတ်ပါသည်။ ဆိတ်ကလေးကျေးရွာတွင် ပြာသို၊ တပို့တွဲ တပေါင်းလတွင် ပုံမှန်ရေတက်တာ ကိုတွေ့ရှိရပြီး ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူမှ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လတွင်သာ ရေကြီးတယ်လို့ ပြောပြပါတယ်။ အမျိုးသမီး ဦးဆောင် အိမ် ဘယ်နှစ်အိမ်ရှိ လဲမေးတော့ တန်ခူး၊ ကဆုန်လတွင် ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး မှန်တိုင်းကျရောက် ခြင်းမရှိ၍ နယုန်၊ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လတွင်သာ မှန်တိုင်းကျရောက်သည်ကိုတွေ့ရပြီး တော်သလင်း၊ သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်း၊ နတ်တော်၊ ပြာသို၊ တပို့တွဲ၊ တပေါင်းလတွင် ကျရောက်ခြင်းမရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။

**ပွဲတော်များ** - တန်ခူးလတွင် သင်္ကြန်ရှိတယ်၊ ကဆုန်လတွင် နာဂစ်တွင် သေဆုံးသွားသော သူများကို အမှတ်တရ ပွဲတော်များကို ပြုလုပ်ပေးကြပါသည်။ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လတွင် အမေ၊ အဖေပွဲများကို ပြုလုပ်ကြပါသည်။ သီတင်းကျွတ်လ တွင် မီးထွန်းပွဲများကိုလည်း ပြုလုပ်ကြပါသည်။ ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူမှ အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ် (၁၀%) သာ ရှိပါတယ်လို့ပြောပါတယ်။ ပွဲတော်ပြုလုပ်ရာတွင် အခက် အခဲဘာတွေရှိလဲထပ်မေးရာတွင် အခက် အခဲများ မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။

**လယ်လုပ်ငန်း** - ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူမှ ဆိတ်ကလေးကျေးရွာ၏ လယ်လုပ်ငန်းအကြောင်းကို ဆွေးနွေးရာတွင် တန်ခူးလမှာ တာပြင်တယ်၊ ကဆုန်လတွင် ထွန်ချတယ်၊ နယုန်လတွင် မျိုးချတယ်၊ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လတွင် စိုက်တယ် တော်သလင်းလတွင် စပါးပင်ဖြစ်တယ်။ သီတင်းကျွတ် တန်ဆောင်မုန်းလတွင် ဖုန်းတယ်၊ သီးတယ်။ နတ်တော် ပြာသိုလတွင်ရိတ်တယ် တပို့တွဲ၊

တပေါင်းလတွင် စပါးနယ်တယ်၊ စပါးပုံဖြစ်တယ်လို့ ပြောကြပါသည်။ ဦးဆောင်သူမှ အခက်အခဲ ဘာတွေရှိလဲမေးတော့ တာလုံအောင်မပတ်နိုင်လို့ ငွေအရင်းအနှီးလိုတယ် နည်းပညာလိုတယ်လို့ ပြောပါတယ်။ အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ် (၈) ဦးသာ ရှိတယ်လို့ပြောပါသည်။

**ရေလုပ်ငန်း** - တန်ခူး၊ ကဆုန်၊ နယုန်လတွင် ငါး၊ ပုစွန်များ အရအမိနည်းတယ် ဝါဆို၊ တော်သလင်းလတွင် အရအမိပိုကောင်းတယ်လို့ပြောပြီး ဝါခေါင်၊ တန်ဆောင်မုန်း၊ နတ်တော်၊ ပြာသို၊ တပို့တွဲ၊ တပေါင်းလတွင် အရအမိနည်းတယ်လို့ ပြောကြပါသည်။ ဦးဆောင်သူမှ အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ် ဘယ်လောက်ရှိသလဲမေးတော့ ရွာသားများက (၂) ဦးသာရှိတယ် လို့ပြောပါတယ်။ အခက်အခဲပြ သာနာမှာတော့ ချောင်း ၊ မြောင်းတွေ တိမ်လာတယ်၊ ကျဉ်းလာ တယ်လို့ပြောပါတယ်။

**ဘောက်လုပ်ဘောက်စားများ** - တန်ခူး၊ ကဆုန်လတွင် ကကန်းထောင်၊ နယုန်၊ ဝါဆိုလတွင် ကကန်းထောင်၊ ပျိုးနတ်တယ်၊ တာပေါက်တယ်၊ တော်သလင်းလတွင် ကကန်းထောင်တယ်၊ ဝါခေါင်၊ သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်း လတွင် အလုပ်အကိုင်များ ရှားပါးသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ နတ်တော်လတွင် ကောက်ရိတ်တယ်၊ တပို့တွဲ၊ တပေါင်းလ တွင် ကကန်းထောင်တယ်၊ တာပေါက်တယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ဘောက်လုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး အခက်အခဲပြသနာ ဘာတွေရှိလဲမေးတော့ အကန့်အသတ်ရှိတယ် အရင်းအနှီးလိုတယ်လို့ပြောပါတယ်။

**ကျန်းမာရေး** - ဆိတ်ကလေးကျေးရွာတွင် ကျန်မာရေး အခြေအနေတွေနဲ့မေးတော့ တန်ခူးလတွင် ဝမ်းပျက်တယ် ဝမ်းလျောတယ်၊ သွေးလွန်တုပ်ကွေးဖြစ်တယ်၊ ကဆုန်၊ နယုန်လတွင် ဖျားတယ်။ ကျန်လတွင် မျက်စိနာတယ်၊ တပို့တွဲ၊ တပေါင်းလတွင် နေမကောင်းလို့ ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျောရောဂါဖြစ်တယ်လို့ ပြောတယ်။ ကျန်းမာရေးအခြေအနေ နဲ့ အခက်အခဲပြသနာဘာတွေ ရှိလဲမေးတော့ စက်လှေအခက်အခဲရှိခြင်း၊ ဆေးရုံဆေးခန်း ဝေးတယ်၊ ပညာရေး ဟောပြောပွဲများ လိုအပ်တယ်လို့ပြောပြကြပါတယ်။

**သောက်သုံးရေရှားပါး** - တန်ခူး၊ ကဆုန်လတွင် ကန်တွေခန်းတယ်၊ နယုန်လတွင် အနည်းငယ် ရှိခြင်း ဝါဆိုလမှ သီတင်း ကျွတ်လအထိ သောက်သုံးရေရှားပါးမှုမရှိခြင်း၊ တန်ဆောင်မုန်းလမှ တပေါင်းလအထိ ရေလုံးဝမရှိဘူးလို့ ပြောကြပါ တယ်။ ဆိတ်ကလေးကျေးရွာတွင် သောက်သုံး ရေရှားပါးမှုကြောင့် အခက်အခဲပြသနာတွေ ရှိလားလို့မေးတော့ ရေအရင်းအမြစ်ရှားပါးခြင်း၊ မိုးရေ လှောင်ကန်နည်းခြင်းလို့ပြော တယ်။

**ဝင်ငွေ** - ဆိတ်ကလေးကျေးရွာတွင် အလုပ်အကိုင်ရှားပါးသောကြောင့် ဝင်ငွေအလွန်နည်းပါး ပါသည်။ တန် ခူး၊ ကဆုန်၊ နတ်တော်၊ ပြာသိုလတွင် ဝင်ငွေအလွန်နည်းပါးပါသည်။ ဝါဆို၊



ဝါခေါင်လတွင် အလွန်ကောင်းသည်။ ကျန်လများတွင် အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ အခက်အခဲ ပြဿနာတွေ ဘာတွေရှိသလဲမေးတော့ အရင်းအနှီးလိုတယ်လို့ပြောပါသည်။

ထွက်ငွေ - တန်ခူး၊ ကဆုန်၊ ပြာသို၊ တပေါင်းလတွင် ထွက်ငွေများတယ်လို့ပြောပါတယ်။ နယုန်၊ ဝါဆို၊ တော်သလင်းလတွင် ထွက်ငွေနည်းတယ်လို့ပြောပါတယ် ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူက ဝင်ငွေထွက်ငွေ ပြန်လည်သုံးသပ် ပါသည်။ ဝင်ငွေနှင့်ထွက်ငွေ လုံးဝမညီမျှဘူးလို့ပြောပါတယ် ရာသီခွင်ပြပြကွဒိန်ကို အသေးစိတ်တိတိကျကျ ရှင်းလင်း ပြောပြခဲ့ပါသည်။

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြ/ဘေးအန္တရာယ်ပြ/ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ (မြေပုံ၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)



## အရင်းမြစ်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ဆိတ်ကလေးကျေးရွာ၏ အရင်းအမြစ် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့်ထိခိုက်မှုပြုမြေပုံ သုံးသပ်ရာတွင် ဆိတ်ကလေး ကျေးရွာသည် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ပြင်စလူမြို့နယ် ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စုအတွင်းရှိ ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ပြီး အိမ်ထောင်စု (၈) အိမ်ထောင်စု အိမ်ခြေ (၇၁) အိမ်ရှိပြီး သက်ကြီးရွယ်အိုအိမ် (၆) အိမ်၊ မသန်စွမ်း အိမ် (၃) အိမ်နှင့် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော မုဆိုးမအိမ် (၃) အိမ်ရှိပါသည်။

ဆိတ်ကလေးကျေးရွာတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးသော လယ်သမားအများဆုံး လုပ်ကိုင် သည်ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာရှိရွာသူရွာသားများမှာ ကရင်လူမျိုးအများစုဖြစ်ပြီး ကက်သလစ် ဘာသာဝင်နှင့် နှစ်ခြင်းဟူ၍ ဘုရားရှစ်ခိုး ကျောင်း (၂) ကျောင်းလည်းရှိပါသည်။ ကက်သလစ် ဘုရားရှစ်ခိုးကျောင်းသည် ရွာ၏မြောက်ဘက်တွင်ရှိပြီး နှစ်ချင်း ဘုရားရှစ်ခိုးကျောင်း သည် ရွာတောင်ဘက်တွင်ရှိပါသည်။ ဆိတ်ကလေးကျေးရွာကို တောင်မြောက် အလျားလိုက် တည်ထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာပေါ်တွင် သုံးရေကန် (၇) ကန်နှင့် မိုးရေလှောင်ကန် (၄) ကန်လည်း ရှိပါသည်။ သောက်သုံးရေလုံးလောက်မှုမရှိ၍ ရေအရင်းအမြစ် ရှားပါသည်ကိုပါ သုံးသပ်တွေ့ရှိရပါသည်။ ရွာ၏ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်တွင် လယ်မြေများကိုတွေ့ရှိရပြီး ချောင်းများ ဝန်းရံလျက်ရှိသည်ကိုလည်း တွေ့မြင်ရပါသည်။ ဆိတ်ကလေးကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်း တစ်ကျောင်းလည်း ရှိပါသည်။ ကုန်ခြောက်ဆိုင် (၅) ဆိုင်ကိုလည်း တွေ့မြင်ရပြီး လပွတ္တမြို့မှယူ၍ ရောင်းသည်။ ကျေးရွာပေါ်တွင် ဘိလိယက်ခုံ (၃) ခုံနှင့် ယာယီ ဆောက်ထားသော ဆိပ်ခံဝါးတံတားကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ဆိတ်ကလေးကျေးရွာမှ ကျန်းမာရေး ဆေးကုသမှုကို ပြင်စလူမြို့သို့ စက်လှေနှင့် သွားရောက်ကုသခံယူပြီး ရွာနှင့်နီးသောကျေးရွာများမှာ မြောက်ဘက် တွင် သိပ္ပံကုန်းကြီးနှင့် (၄) မိုင်ခန့် ရွာ၏တောင်ဘက်တွင် ကံချောင်းကျေးရွာနှင့် ရေမိုင် (၃) မိုင်ခန့်ဝေးပြီး ကဏ္ဍပေါင်းစုံအတွက် သွားလာကြရသည်ကိုပါ လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။

## ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ထိခိုက်လွယ်မှု

ဆိတ်ကလေးကျေးရွာတွင် ချောင်းများဝိုင်းရံထားသော ကြောင့် ချောင်းကမ်းဘေးတွင် နေထိုင်သူအိမ်ခြေ 71 အိမ်ရှိသည်အနက်(60)ခန့် နေထိုင်ကြသည်။ချောင်းကမ်းတွင်နေထိုင်ကြ ကာအိမ်ခြေများသည် ရေတိုက်စားမှုကို ခံစားရ သောကြောင့်ထိခိုက်လွယ်ပါသည်။ ဆိတ်ကလေး ကျေးရွာသည် ထိခိုက်လွယ်သော မသန်စွမ်း (၂)ဦးရှိပြီး ရွာ၏အလယ်တွင်နေထိုင်ကြပါသည်။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်များနှင့် ကလေးသူငယ်များသည် နေရာအနံ့အပြားတွင် တည်ရှိပါသည်။ ဆိတ်ကလေးကျေးရွာသည် ရေကြီးသောကြောင့် လမ်းမနား မြှုပ်ခြင်းများကြောင့် ကျောင်းသားများ သွားရာတွင် အခက်အခဲရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းသားများ၊ ချောင်းကမ်းနေအိမ်များ



ထိခိုက်လွယ်ပါသည်။ စားဝတ်နေရေးတွင် ချောင်းများ၊ ဒီရေတောများပိုင်ရံထားသောကြောင့် ရေးကြီးခြင်း အန္တရာယ်နှင့်မြေ၊ တိရိစ္ဆာန်များ အန္တရာယ်များကြောင့် ထိခိုက်ပါသည်။

**ဆိတ်ကလေးကျေးရွာရွှေ့လျားသွားလာမှု**

ဆိတ်ကလေးကျေးရွာသည်အဓိကသွားလာရေးမှ ရေလမ်းတစ်မျိုးတည်သွားလာလို့ရပါသည်။ ကန်ချောင်းကျေးရွာသည်ရွာ၏ အရှေ့ဘက်တွင်တည်ရှိ မြို့သဘောဖြင့် နာရီပက်(မိနစ်၃၀) သွားလာရပါသည်။အောင်သပြေကျေးရွာသည်ရွာ၏အနောက်ဘက်တွင်တည်ရှိပြီး သဘောဖြင့် နာရီခန့် သွားရပါသည်။ရွာ၏တောင်ဘက်တွင် ပုံပမာကျေးရွာ၊သမံန်းကုန်းကျေးရွာတည်ရှိပြီး နာရီ ၃၀မိနစ်ဖြင့်သွားရပါသည်။အုပ်ချုပ်ကိစ္စများဖြင့် အရာတော်သို့ သဘောဖြင့် ၂နာရီခန့်သွားရပါသည်။ကျန်းမာရေးကိစ္စများဖြင့် သဘောဖြင့် ပြင်စလူသို့ 4နာရီ၊သိပ္ပံကုန်းကြီးကျေးရွာ မိနစ်၃၀ မိနစ်၊တာလီသတော်ကျေးရွာသို့ ၂နာရီခန့်သွားရပါသည်။စီးပွားရေးကုန်သွယ်မှုများကြောင့် လပွတ္တာမြို့ပေါ်သို့သဘောဖြင့် 4 နာရီခန့်သွားရပါသည်။

**အရင်းအမြစ်သုံးသပ်ချက်**

ဆိတ်ကလေးကျေးရွာတွင် အရင်းအမြစ်များသည် လယ်သမားများ အများဆုံးလုပ်ကိုင်ပြီး ဘုရားရှေ့ခိုးကျောင်း(၂) ကျောင်းနှင့်သင်္ချိုင်း၊သုံးရေကန် (7)ကန်နှင့် မိုးရေလှောင်ကန်(၄)ကန်၊ ကျေးရွာကို ချောင်းများ၊ဒီရေတောများပိုင်းရံထားသည် ဆိတ်ကလေးကျေးရွာတွင် မူလတန်း ကျောင်းရှိပြီး ကုန်ချောက်ဆိုင် (5)ဆိုင်၊ ဘိလပ်ယပ်ခုံ (၂) ခုံ၊ သစ်သားတိမ်စံတံတား(၂)စုံ ရှိပါသည်။ဘောလုံးကွင်း၊ကွင်း၊ ဘောလီဘောကွင်း ၊ လွင်း ၊ခြင်းကွင်း၊ငါးပုစွန် ၊ ဂဏန်းအရောင်း အဝယ် ခိုင်(၈)ခိုင်ရှိကြပါသည်။

**ထိခိုက်လွယ်မှု ဆန်းစစ်ခြင်း**

စဉ်	အမျိုးအမည်	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	သက်ကြီးရွယ်အို	၄	၅	၉
၂	၅နှစ်အောက် ကလေး	၁၀	၁၅	၂၅
၃	ကိုယ်ဝန်ဆောင်		၅	၅
၄	မသန်စွမ်း	၂	၁	၃
၅	အမျိုးသမီးဦးဆောင် မိသားစု		၂	၂

ဆိတ်ကလေးကျေးရွာတွင် မခိုင်ခံ့သော အဆောင်အဦးများ၊ လမ်းများ၊ ခိုလှုံရာ အဆောင်အဦးများ၊ ကျေးရွာ၏ စနစ်များကို ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသော မခိုင်ခံ့သော အနေအထားများ ဖြင့် ရှိပါက ထိခိုက်လွယ်မှု ရှုထောင့်မှ အလွယ်တကူ မြင်တွေ့နိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှု လူဦးရေ စာရင်းရေးဆွဲခြင်းဖြင့် ဆိတ်ကလေးကျေးရွာအတွင်း ထိခိုက်လွယ်မှု ရှိသော လူဦးရေစာရင်းကို အလွယ်တကူ အနီးစပ်ဆုံး သိရှိနိုင်ပါသည်။ ထိခိုက်လွယ်မှုဆိုရာတွင် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တစ်ခုခုချို့ယွင်းနေသူများ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ ငါးနှစ်အောက် ကလေးများနှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များ၊ ဆင်းရဲသော မသန်စွမ်းများနှင့် အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စုများကို ခေါ်ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိခိုက်လွယ်သူများကို သိရှိခြင်းအား ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ချိန်တွင် ထိခိုက်လွယ်သူများအတွက် ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်ပြီး လုံခြုံစိတ်ချသော နေရာသို့ ကြိုတင် ပြင်ဆင်မှုရှိစွာ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်ပါသည်။

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများဆန်းစစ်ခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ဆိုင်ရာပိုင်ဆိုင်မှု	အထောက်အကူပြုပုံ	အကျိုးသက်ရောက်မှု	ဘယ်လိုကာကွယ်မလဲ	လိုက်လျောညီထွေအောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ
ပိုက်၊ လှေ၊ ကွန် (ရေလုပ်ငန်း)	ပိုက်ထောင်၊ ကွန်ပစ်၊ လှေကိုအသုံးပြုပြီး မိသားစု စားဝတ်နေရေးကို ထောက်ကူပြုနိုင်တယ်။	မျောပြီးပျက်စီးမယ်၊ ရေစီးကြမ်းလို့ ပိုက်တွေကွဲ၊ ပျက်မယ်။	လှေတွေကို ရေမြုပ်ပြီး ကြိုးချည်ထားတယ်၊ ပိုက်တွေအပင်ကြီးရဲ့ ပင်စည်မှာ ကြိုးခိုင်ခိုင်နှင့် ချည်ထားတယ်။	ပိုက်တွေကိုဖာမယ်၊ အစားထိုးထည့်မယ်၊ လှေတွေကို သံလောင်း၊ ရေနံချေးသုပ်မယ်။
လယ်မြေ၊ ကျွဲ၊ နွား၊ လယ်ထွန်စက်၊ မျိုးစပါး	လယ်မြေတွေကို ပြန်လည်ပျိုးရတယ်၊ မျိုးစပါးကို စိုက်ပျိုးနိုင်တယ်၊ မျိုးစပါးမှ ဆန်အဖြစ်ကြိုက်ခွဲစားသုံး နိုင်တယ်။	ကျွဲ၊ နွားတွေ ကုန်းမြင့်ရာမှာထားတယ်၊ အိမ်မှာထားတယ်၊ မျိုးစပါးများကို လုံခြုံသော အမြင့်တွင်ထားတယ်။	ရေငန်တက်ပြီး တာတမံတွေ ကျိုးတယ်၊ အထွန်နည်းနည်းတယ်၊ မိုးခေါင်လို့ ပိုးကျတယ်၊ နောက်ပိုင်း မိုးကောင်းလို့ ပျက်တယ်။	တာတမံတွေကို လုံအောင်ပိတ်ရမယ်။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများ လိုအပ်တယ်။
ဘောက်၊ ဂဏန်းထောင်ပစ္စည်း၊ ဓါး၊ ပေါက်တူး၊ လှေ၊ တရွန်း၊ တံဇင်း၊ ခရင်းခွ	ဂဏန်းထောင်တယ်၊ ပေါက်တယ်၊ တူး၊ ဓါးများဖြင့် နေ့စားလူငှားလိုက်ပြီး မိသားစုဝင်ငွေကို ပြန်လည်ဖြည့်ဆည်းနိုင် တယ်။	ဂဏန်းထောင်ပစ္စည်းများ ရေကြီးပြီး ရေတိုက်စားတာနောက်ပါ တယ်၊ ဂဏန်းမြူးတွေ ကြွက်ကိုက်တယ်၊ ပေါက်တူး၊ ဓါး၊ တံဇင်း ရေငန်ကြောင့် သံချေးတက်တယ်။	မပျက်စီးအောင်၊ သန့်စင်အောင် ဆေးကြောမယ်၊ ကြိုးဖြင့်ခိုင်ခန့်အောင် ချည်ပြီး အမြင့်မှာထားမယ်၊ ပေါက်တူး၊ ဓါး၊ တံဇင်းများကို သံချေးမတက်အောင် ရေနံချေးဖြင့်သုပ်ရန်။	အသစ်စလုပ်မယ်၊ ဂဏန်းထောင်ကိုင်းတွေ ကို ကြိုးရင်ပေါင်ထားမယ်၊ မြူး၊ ဂဏန်းပစ္စည်းတွေကို ရေချိုဖြင့်ဆေးမယ်။

ကုန်ခြောက်၊ ကုန်မျိုးစုံဆိုင်	ဆန်အနည်းငယ်ကို မိသားစုနှင့် ရွာသားများကို မျှဝေစားသောက်နိုင်၊ ပုံမှန်လည်ပတ်နိုင်တယ်။	ရေစိုပြီး ဆုံးရှုံးနိုင်သည်။ ဆန်၊ ဆီ၊ ဆား၊ ငရုပ်၊ ကြက်သွန်၊ ဆိုင်အမိုးအကာတွေပျက်စီး နိုင်တယ်။	ဆန်နှင့်ကုန်ခြောက်ပစ္စ ည်းများကို လုံခြုံသော ပုံးများဖြင့်ထည့်ပြီးထား မယ်၊ ဆိုင်ကိုကျားကန်မယ်၊ ထောက်၊ အမိုးကို ခိုင်ခန့်အောင်လုပ်မယ် ။	ခိုင်ခန့်သောအဆောက်အ ဦးများဆီသို့ ကြိုတင်ပို့ဆောင်ထားရမ ယ်။
----------------------------------	---	---	---	---

**သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်**

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ဆိတ်ခလေးကျေးရွာ၏ အသက်မွေး  
ဝမ်းကြောင်း ခွဲခြားခြင်းပြဇယား သုံးသပ်ရာတွင် ဆိတ်ခလေးကျေးရွာတွင် အသက်မွေး  
ဝမ်းကြောင်း ပိုင်ဆိုင်မှုတွင် လှေ၊ ပိုက်၊ ကွန်ရိပါသည်။ လှေ၊ ပိုက်၊ ကွန်တွေရှိပြီး မိသားစု  
စားဝတ်နေရေး အတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ချိန်၌  
အကျိုးသက်ရောက်မှုတွင် ပိုက်မျောပြီး ပျက်စီးတယ်၊ ပိုက်တွေကို အပင်ကြီးရဲ့ပင်စည်မှာ  
ကြိုးခိုင်ခိုင်နဲ့ ချည်ထားသည်ကို တွေ့ရှိပါသည်။ လှေတွေကို သံလောင်းမယ်၊ ရေနံချေး  
သုတ်မယ်လို့ ပြောကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ လယ်မြေ၊ ကျွဲ၊ နွား၊ လယ်ထွန်စက်၊ မျိုးစပါးပိုင်ဆိုင်  
ပါသည်။ လယ်မြေတွေကိုပြန်လည်စိုက်ပျိုးပြီး၊ မျိုးစပါးကို ဆန် အဖြစ်ကြိတ်ခွဲ စားသောက်  
နိုင်သည်။ အကျိုးသက်ရောက်မှုတွင် ကျွဲ၊ နွားတွေ ကုန်းမြင့်ရာမှာ ထားမယ်၊ အိမ်မှာထားမယ်၊  
မျိုးစပါးများကို လုံခြုံသောအမြင့်တွင် ထားတယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ဘယ်လိုကာကွယ်နိုင်မလဲဆိုရင်  
ရေငံတက်ပြီး၊ တာတမံတွေ ကြီးပြီးပျက်စီး၊ စပါးအထွက်နှုန်း နည်းတယ်၊ မိုးခေါင်လို့ပိုးကျတယ်။  
နောက်ပိုင်း မိုးကောင်းလို့ တာတမံတွေ လုံအောင်ပိတ်ရမယ်။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာတွေ  
လိုအပ်သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ဆိတ်ခလေး ကျေးရွာ၌ ဘောက်လုပ်စားရာတွင် ဘောက်သမား  
များ အရံပိုင်ဆိုင်ရာတွင် ကဏန်းထောင်ပစ္စည်း၊ ပေါက်တူး၊ ဓားများ ဖြင့်နေ့စားအလုပ်  
လူငှားအလုပ်လိုက်ပြီး မိသားစုစားဝတ်နေရေးကို ပြန်လည် ဖြည့်ဆည်းနိုင်ပြီး၊ ကဏန်းထောင်  
ပစ္စည်းများ ရေတိုက်စားကာ ရေစီးနောက်ပါတယ်၊ ကဏန်းမြူး တွေ ကြွက်ကိုက်တယ်၊ ပေါက်တူး၊  
ဓားတွေကို ရေနံချေးသုပ်ထားသည်ကို တွေ့ရှိပါသည်။ အသက် မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ  
ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ဘယ်လိုကာကွယ်မလဲမေးရာတွင် ပေါက်တူး၊ ဓားတွေကို ဆေးကြောမယ်၊  
ခိုင်ခန့်အောင်ချိပြီး အမြင့်မှာထားမယ်၊ ပေါက်တူးတွေကို သံချေးမတတ်အောင် ရေနံဖြင့်  
သုပ်ထားမယ် စသည်ကိုတွေ့ရှိပြီး၊ လိုက်လျောညီထွေအောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲမေးရာတွင်  
အသစ်လုပ်မယ်၊ ဂဏန်းထောင်ကိုင်းတွေကို ကြီးရင်ပေါက်ထားတယ်။ ဂဏန်းထောင် ပစ္စည်းများ  
ကို ရေချိုဖြင့် အမြဲဆေးကြောတယ်လို့ပြောသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဆိတ်ခလေးကျေးရွာတွင်  
အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုအနေဖြင့် ကုန်ခြောက်ကုန်မျိုးစုံဈေးဆိုင်တွေရှိပြီး၊  
ဆန်အနည်းငယ်ကို မိသားစုနှင့် ရွာသားများကို မျှဝေစားသောက်နိုင်တယ်၊ ပုံမှန်လည်ပတ်နိုင်  
တယ် စသည်ကိုတွေ့ရှိပါသည်။ အကျိုးသက် ရောက်မှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်

ပါရာတွင် ရေစိုပြီးဆုံးရှုံးနိုင်သည့် ဆန်၊ ဆီ၊ ဆား၊ ငရုပ်၊ ကြက်သွန်၊ ဆိုင်အမိုးအကာတွေ ပျက်စီးနိုင်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကုန်ခြောက်ဆိုင်အနေနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက ဘယ်လိုကာကွယ်နိုင်မလဲမေးရာတွင် ဆန်နှင့် ကုန်ခြောက်ပစ္စည်းများကို လုံခြုံသောပုံးများတွင် ထည့်ပြီးထားနိုင်တယ်၊ ဆိုင်တွေကိုကြားကန် ထောက်မယ်၊ အမိုးကိုခိုင်ခံ့အောင်ပြုလုပ်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ လိုက်လျောညီထွေအောင် ဘယ်လိုလုပ်နိုင်လဲမေးရာတွင် ရွာသားများက ခိုင်ခန့်သော အဆောက်အဦးများဆီသို့ ကြိုတင်ပို့ဆောင်ထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံ



သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ဆိတ်ကလေးကျေးရွာ၏ အဖွဲ့အစည်းချိတ်ဆက်မှုပြပုံစံသုံးသပ်ရာတွင် ဦးဆောင်သူမှ အာဏာပိုင်အဖွဲ့အား စက်ဝိုင်းအကြီးရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်းများကို စက်ဝိုင်းအလတ် အသေးတို့ဖြင့် ဖော်ပြထားပြီးအနီးဝေးကို ကျေးရွာအတွင်း အထောက်အကူမပြုနှင့် ဆွေးနွေးကြပါသည်။ ဆွေးနွေးရာတွင် အုပ်ချုပ်ရေး ဘာသာရေးအဖွဲ့များသည် အာဏာရှိသော်လည်း ကျေးရွာ၏ အရေးကြီးကိစ္စများနှင့် သာရေးနာရေးများတွင်သာ ပါဝင်ကူညီကြသဖြင့် ဦးဆောင်မှုမရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကျန်းမာရေးကော်မတီသည် တစ်ချို့ကိစ္စများတွင် အထောက်အကူပြုသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ကျောင်းကော်မတီ၊ ကြက်ခြေနီ၊ မိဘဆရာ မီးသတ် ပြည်သူ့စစ်၊ အမျိုးသမီးရေးရာ၊ အမျိုးသမီး SHG အဖွဲ့တို့သည်။ ကျေးရွာအား

အထောက်အကူပြုခြင်းမရှိသည် ကိုတွေ့ရပါသည်။ လူငယ်အဖွဲ့သည်ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး၊ လူမှုရေးကိစ္စအများစုကို ကူညီလုပ်ကိုင် ပေးတာကိုတွေ့ရပါသည်။ ပတ်မြန်မာ ငွေချေးခြင်း အဖွဲ့သည် လည်းကျေးရွာအား အတိုးနှုန်းသက်သာစွာ ငွေချေးခြင်း လုပ်ငန်းကိုလည်း လုပ်နေ သည်ကို တွေ့ရပါသည်။

အဖွဲ့များ၏ အဓိကဆက်သွယ်ရမည့် သူများမှာ

- ၁။ ဦးဇော်ဦး (ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး) 0926202550
- ၂။ ဦးရေခဲ (ရပ်မိရပ်ဖ) 09497117629
- ၃။ ဦးမောင်ဝင်း (ပြည်သူ့စစ်)
- ၄။ ဦးဌေးဝင်း (မီးသတ်)
- ၅။ နန့်ဒေါကာ (အမျိုးသမီးရေးရာ)
- ၆။ နော်ရူးဆေး (ကျန်းမာရေးကော်မတီ)
- ၇။ ဦးလွန်ပေါ (ကျောင်းကော်မတီ)
- ၈။ ဦးကျော်နိုင် (ဂေါပက)
- ၉။ ဦးရေခဲ (သာရေး/နာရေး)
- ၁၀။ ဒေါ်ကဲကဲ (အမျိုးသမီးကိုယ်အားကိုယ်ကိုးအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်)
- ၁၁။ စောအာဂျား (အက်ရှင်အေ့ဒ်မြန်မာ)
- ၁၂။ မန်းဖိုးချို (ရေလုပ်ငန်းခေါင်းဆောင်)
- ၁၃။ မန်းဂေး (လယ်သမားအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်)

ပါဝင်ပတ်သက်သူများဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း (Stakeholders analysis)

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	လုပ်ငန်းတာဝန်များ
၁။	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့	အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတာဝန်များ ၊ သာရေး၊ နာရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး ပညာ ရေးကိစ္စများလုပ်ပါသည်။
၂။	ကျောင်းကော်မတီ	ကျေးရွာတွင် ငွေစို၊ ငွေချေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်း
၃။	လယ်ပြန်ပေး	ကျေးရွာတွင် ငွေစို၊ ငွေချေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ပါသည်။
၄။	အမျိုးသမီးSHKအဖွဲ့	ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော မိသားစုအနည်းငယ်ဖြင့် ငွေစို၊ ငွေချေးလုပ်ငန်း များလုပ်ကိုင်ခြင်း
၅။	ဘာသာရေးအဖွဲ့	သာရေး၊ နာရေးနှင့် ဘာသာရေးများလုပ်ကိုင်ပါသည်။
၆။	အမျိုးသမီးရေးရာ	အမျိုးသမီးများအားဖိနှိပ်မှုများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးခြင်း
၇။	လူငယ်အဖွဲ့	ဘာသာရေး၊ သာရေး၊ နာရေး၊ လူပုဂ္ဂိုလ်အားပေးများ ပွဲတော်များတွင်ပိုင်း ဝန်းကူညီပေးခြင်း

၈။	ပြည်သူ့စစ်	ကျေးရွာ၏လုံခြုံရေးအုပ်ချုပ်ရေးသမ္မတအားကူညီပေးခြင်း
၉။	မိသတ်အဖွဲ့	ကျေးရွာ၏ မီးဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်သောတာဝန်များပြုလုပ်ခြင်း
၁၀။	ကျန်းမာရေးကော်မတီ	ကျေးရွာ၏အမျိုးသားရေးများကူညီပေးခြင်း၊ဆေးဝါးများထောက်ပံ့ခြင်း နှင့် သူနာပြုများကူညီပေးခြင်း၊
၁၁။	မိဘဆရာ ကြက်ခြေနီ	
၁၂	BDNCအဖွဲ့	သာဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကာကွယ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းများ
၁၃	Aetionaid Myanmar	SMG အဖွဲ့စည်းပေးခြင်း၊BDNC အဖွဲ့အားဖွဲ့စည်းပေးခြင်း။တစ်နိုင်တစ်ပိုင်ဟင်းရွက် ၊ဟင်းသီးများစိုက်ပျိုးပေးခြင်းများကို အသိပညာ၊ဗဟုသုတ၊ငွေကြေးများထောက်ပံ့ပေးခြင်းများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များနှင့်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကာကွယ်ခြင်း

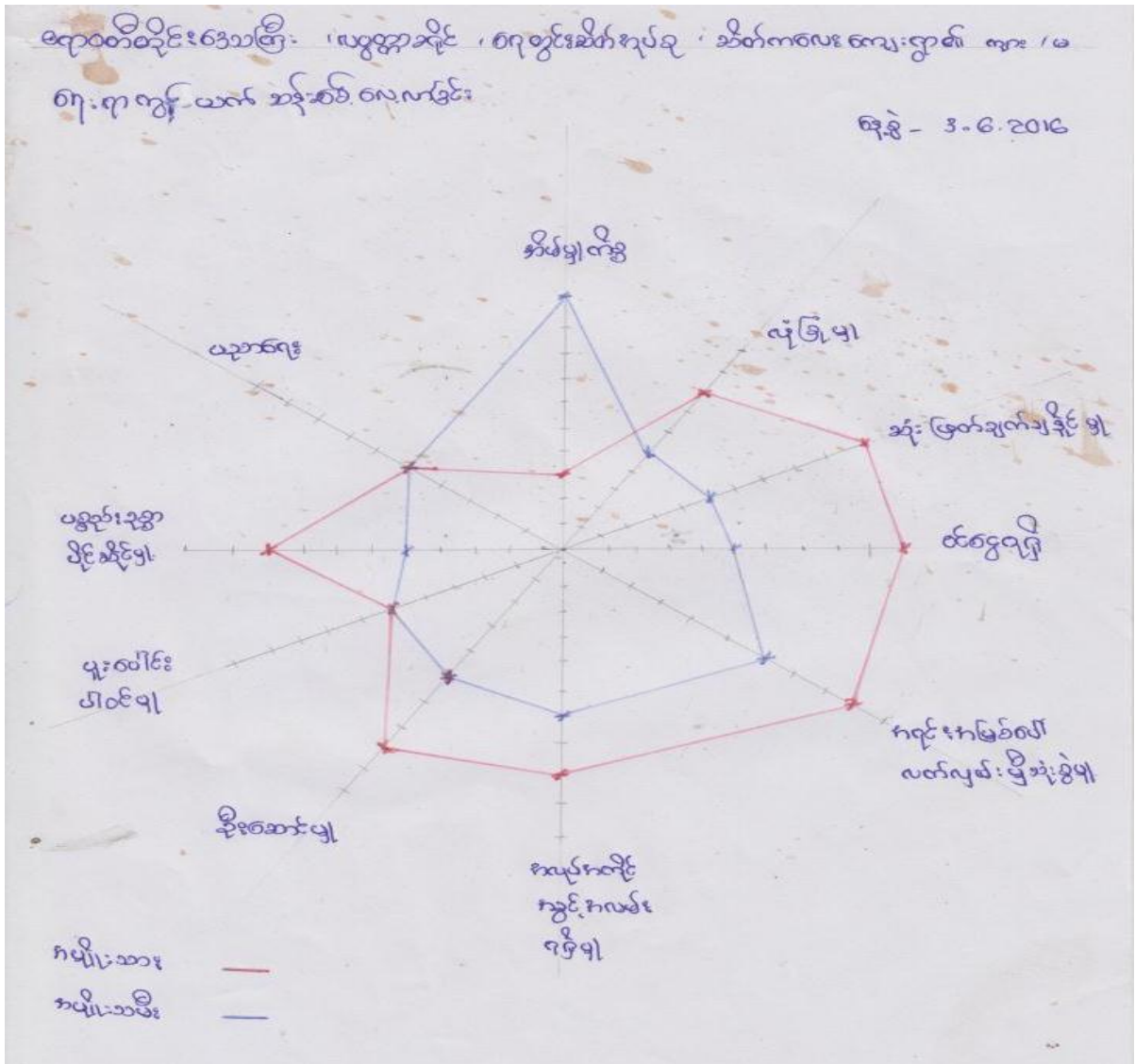
**ပဋိပက္ခဆန်းစစ်ခြင်း**

ဆိတ်ကလေးကျေးရွာတွင် ကျေးရိာလူထိုအချင်းချင်း သွေးစည်းစေသော အကြောင်းရာရာတွင် ဘာသာရေးပွဲတော်များ လုပ်ဆောင်ရာတွင်ပြုလုပ်ခြင်း၊ အားကစားများပြုလုပ်ခြင်းများကြောင့်သာ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း သွေးကွဲစေသော အကြောင်းအရာများမရှိပါ။ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အပြန်အလှန်နားလည်မှုရှိခြင်း၊ ဘာသာကွဲပြားမှုများရှိသော်လည်း အပြန်အလှန်ကူညီပေးခြင်း များကြောင့်သာဖြစ်ပါသည်။ မိန်းကလေး၊ ယောက်ျားလေးကွဲ ပြားမှုများမရှိပါ။

ဆိတ်ကလေးကျေးရွာတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင်၊ကျေးရွာနှင့် ပူပေါင်း၍ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၊ရပ်မိရပ်ဖများမှ ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် အမျိုးသမီးများ၃၀%ပါဝင်ပါသည်။ဆိတ်ကလေးကျေးရွာတွင်စီမံအုပ်ချုပ်ခြင်းများ၊ ဘာသာရေးပွဲများ၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ကာကွယ်လုပ်ဆောင်နေမှုများ၊ပညာရေး၊ စီးပွားရေးဂဏ္ဍာန်းများတွင် ဆရာ/မ၊ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများခွဲခြားများမရှိပါ။



၃.၆ ကျား၊ မ ရေးရာ ကွန်ယက်ပြ မြေပုံ ဆန်းစစ်ခြင်း



သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ဆိတ်ခလေး ကျေးရွာ၏ ကျား/မ ရေးရာဆန်းစစ် သုံးသပ်ရာတွင် -

ဝင်ငွေ - ဝင်ငွေဆိုရင် အမျိုးသားက ၁၀၀% ရရှိပြီး အမျိုးသမီးတွေက ၅၀% ပဲရှိပါတယ် အမျိုးသမီး ထက် အမျိုးသား ဝင်ငွေပိုများရခြင်းမှာ အလုပ်အကိုင်များပါခြင်း လုပ်ရခြင်းတူညီပြီး ဝင်ငွေပိုများနေခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

**ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်မှု** - ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်မှုမှာဆိုရင် အမျိုးသမီးများက ၅၀% ရရှိပြီး အမျိုးသားက ၁၀၀%ရရှိပါတယ်။ အမျိုးသမီးများထက် အမျိုးသားများက ပိုပြီးများတယ်။ အမျိုးသားများက အလုပ်များကို ပိုပြီးဆုံးဖြတ်ချက်နိုင်တယ်။ အမျိုးသမီးတွေရဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်နိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အမျိုးသားများကပိုများတယ်။

**လုံခြုံမှု** - လုံခြုံမှုမှာဆိုရင် အမျိုးသားအမျိုးသမီးတွေက တူညီပြီး ၅၀% ရှိပါတယ် အမျိုးသားတွေက အပြည့်ဝ မလုံခြုံလိုသလို အမျိုးသားများကလဲ မလုံခြုံတာကိုတွေ့ရှိရပါတယ်။

**အိမ်မှုကိစ္စ** - အိမ်မှုကိစ္စမှာဆိုရင် အမျိုးသမီးများက ၁၀၀% ရရှိပြီး အမျိုးသားများက ၃၀% ရရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးတွေ အိမ်မှုကိစ္စကို အများဆုံးလုပ်ရပြီး အမျိုးသားက လုပ်ရတာနည်းတယ်။ ပညာရေးက အမျိုးသမီးတွေနဲ့ တူညီပါတယ်။ ပညာရေးကို အခြေအနေ အလုပ်အကိုင်အရ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျေးရွာမှာ အမျိုးသမီးနဲ့ အမျိုးသားနဲ့က အတူတူပဲရရှိ ပါတယ်။

**ပိုင်ဆိုင်မှု** - ပိုင်ဆိုင်မှုမှာဆိုရင် အမျိုးသားရဲ့ပိုင်ဆိုင်မှုကများပြီး အမျိုးသမီးများရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုနည်းနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ နည်းနေသည်မှာ ပိုင်ဆိုင်မှုများက အမျိုးသားများ၏ အမည်များနှင့်လုပ်ကိုင်ပြီး အမျိုးသားများ၏ အမည်ခံခြင်းဖြစ်သည်။

**ပူးပေါင်းပါဝင်မှု** - ကျေးရွာတွင် အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီး တူညီမှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သာရေး၊ နာရေးများတွင် အတူတကွ လုပ်ကိုင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

**ဦးဆောင်မှု** - ကျေးရွာတွင် အမျိုးသားသည် ဦးဆောင်မှုအပိုင်းတွင် ပိုမိုအားကောင်းပါသည်။ အမျိုးသမီးသည် ဦးဆောင်မှုနည်းပါးသည် ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ခံယူခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

**အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း** - အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းဆိုရင် အမျိုးသားကများပြီး အမျိုးသမီးကနည်းနေပါသည်။ အမျိုးသားသည် အလုပ်အကိုင်များကျွမ်းကျင်သည်။ ခွန်အားကြီးခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးများသည် အလုပ်အကိုင်နည်းသည်။ ကျွမ်းကျင်မှု ခွန်အားနည်းခြင်းနှင့် အလုပ်အကိုင်နည်းပါးသည်။

**အရင်းအမြစ်ပေါ်လက်လှမ်းမီသုံးစွဲမှု** - အရင်းအမြစ်ပေါ် လက်လှမ်းမီ သုံးစွဲမှုမှာဆိုရင် အမျိုးသား များသာ လက်လှမ်းမှုရရှိပြီး အမျိုးသမီးများက နည်းပါးသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ နည်းပါးခြင်းမှာ အိမ်မှုကိစ္စလုပ်ရခြင်း၊ ကလေးထိန်းခြင်း စသည်တို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။ မြေပုံကိုကြည့်ခြင်းအားဖြင့် အမျိုးသားများက၊ အမျိုးသမီးတွေကို ဘယ်လောက်လွှမ်းမိုးမှု ပြုလုပ်နေသည်ကို တွေ့မြင်ရ

ပါသည်။ အမျိုးသားများနှင့် အမျိုးသမီးတွေက ဘယ်အရေးမှာ နိမ့်ပါးနေတာကိုတွေ့မြင်ရပါတယ်။ အမျိုးသမီးတွေက ပိုပြီးနိမ့်ပါးနေတာကို တွေ့ရသည်။ သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကို ရရှိနိုင်မှု

ရပ်ကွက်အဖွဲ့ဝင်	သူတို့ကိုနောက်ဆုံးမှန်တိုင်းလွန်ကဲသည့် ဖြစ်ရပ် အသိပညာပေးရေးအဖွဲ့	ဆက်သွယ်ရေးလှိုင်းရရှိပုံ
အမျိုးသား	ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ဖုန်း၊ ကြိုတင်သတိပေးရေးအဖွဲ့	ဖုန်းအဆက်အသွယ်၊ လိုက်လံနှိုးဆော်ခြင်း
အမျိုးသမီး	ကျေးရွာတွင်းတာဝန်ရှိသူများလိုက်လံသတိပေးတယ်	ဖုန်းအဆက်အသွယ်၊ ရေဒီယို
ကလေး	ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိသူများမိဘ များက အသိပေးကြတယ်	ရေဒီယို၊ မိဘ
သက်ကြီး မသန်စွမ်း	၎င်းတို့မိသားစုများ၊ တာဝန်ရှိလူများက လိုက်လံသတိပေး	ဖုန်းအဆက်အသွယ်၊ ရေဒီယိုတို့ ဖြစ်သည်။

ဆိတ်ကလေးကျေးရွာ၏ အဓိကသတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေးမှာ ဖုန်းလှိုင်း၊ ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြားတို့ဖြင့် ရရှိပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း သတင်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်မှုမှာ ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှ၊ ဖုန်းလှိုင်းများမှတစ်ဆင့် ရရှိကြပါသည်။ ရရှိလာသော အရေးကြီး သတင်းများကို ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး အဖွဲ့ပြည်သူ၏၊ မီးသတ်၊ VNC အဖွဲ့များမှ အသိပေးခြင်းများ၊ အဝေးရောက် ပြည်သူများကို သတင်းပေးမှုများလုပ်ဆောင်ပါသည်။

**၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း**

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ဆိတ်ကလေးကျေးရွာ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုကို သုံးသပ်ရာတွင် ရာသီဥတု လွန်ကဲခြင်းနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းများရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ပြန်လည်ထူထောင်ရန်အတွက် ရာခိုင်နှုန်းပြည့်ကောင်းမွန်ခြင်း မရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ မှန်တိုင်းဖြစ်ပြီးလျှင် နေအိမ်များကိုပြန်လည်တည်ဆောက်ခြင်း၊ ကြုံတွေ့ခံရသောလူများကို ဝိုင်းဝန်းကူညီမှုများကို သာဆောင်ရွက်နိုင်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ရပ်ရွာတွင်းတွင် မတူညီသည့် အဖွဲ့များသည် ရာသီဥတုလွန်ကဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကို လိုက်လျောညီထွေနေနိုင်အောင် နေပူလျှင် ထီး၊ ခမောက်များ ဆောင်ပြီး အပြင်ထွက်ခြင်း၊ ဆောင်ရာသီအေးလျှင် မီးလှုံခြင်း၊ အဝတ်ထူထူဝတ်ခြင်းများကို ပြုလုပ်ကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကြိုတင်အစီစဉ်များ ပြုလုပ်ထားခြင်းမရှိသည်ကိုတွေ့ ရပါသည်။ ဒေသအတွင်းတွင် အထောက်အကူ ဖြစ်စေသော

ဒေသတွင်း ရိုးရာဗဟုသုတများမှာ မြက်ပင်ကိုနုတ်ပြီး အရွက်ကိုစမ်းကြည့်လျှင် အဖုသည် အရင်းတွင် ရှိလျှင် မိုးဦးကောင်းသည် ဒေသတွင်းလေ့များရှိပါသည်။ လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်မှုကို နားလည်မှုများ နည်းနေသေးသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ သို့သော် လိုက်လျောညီထွေမှု အစီစဉ်တွင် ပါဝင်ရန် ဆန္ဒတော့ရှိပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် ရာသီဥတုလွန်ကဲမှု အခြေအနေများအတွက် မပုတ်မသိုးသော အစားအစာများကို စုဆောင်း ထားခြင်း၊ လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာများကို သိမ်းဆည်းထားခြင်းများကိုပြုလုပ် ထားကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် ဘေးအန္တရာယ် (မုန်တိုင်း) ကျရောက်လာမည်ဆိုလျှင် အိမ်အမိုးကို ဂျမ်းတုံးဖိထားခြင်း၊ ကျားကန်ထားခြင်း၊ အိမ်ကို သေချာစွာကြိုးချည်ထားခြင်းများ ပြုလုပ်ထားသည်များကို တွေ့ရပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုဖြစ်မည်ဆိုလျှင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ ရောဂါဖြစ်သောအုပ်စုများနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများ လူကိုယ်တိုင် သွားရောက်အသိပေးကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဆိတ်ခလေးကျေးရွာသည် အဓိက သတင်းအချက်အလက်များကို ရေဒီယို၊ စလောင်း၊ ဖုန်းတွေမှ အဓိက ရကြပါသည်။ ရာသီဥတု လွန်ကဲလာမှုကြောင့် မိမိတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း မပျက်စီးအောင် ရေကြီးမယ်ဆိုလျှင် အရေးကြီးသောစာရွက်စာတန်း၊ အစားအစာ၊ လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ၊ ကျွဲ၊ နွား၊ ဝက်၊ ကြက်၊ ဘဲ တို့ကို အမြင့်နေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ထားကြပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ကြပါသည်။

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ

ကလေးများကြုံတွေ့ရသော အခြေအနေများ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင့်ရင်းများနှင့် အကျိုးဆက်များ	ဖြေရှင်းနိုင်သည့်နည်းလမ်းများ
ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာ အန္တရာယ်များ	သစ်ပင်ပေါ်ကကျလို့ လက်ကျိုး၊ ခါးခုတ်လို့ကစား၍ ထိခိုက်ခြင်း (ဝမ်းနည်းခြင်း၊ အားငယ်ခြင်း)	ကလေးများကို သစ်ပင်ပေါ်မတက်ခိုင်းခြင်း၊ မိဘများမှ သားသမီးများအား ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ခြင်း။
လူမှုရေးဆိုင်ရာ၊ အိမ်တွင်း အန္တရာယ်များ	မိဘအချင်းချင်းရန်ဖြစ်ခြင်း၊ အရိုက်ခံရခြင်း (ဝမ်းနည်းခြင်း၊ ဒေါသထွက်ခြင်း)	သားသမီးများရှေ့တွင် ရန်ဖြစ်ခြင်းကိုရှောင်ရန်၊ သားသမီးတွေကို စိတ်ချမ်းသာအောင်ထားခြင်း၊ မိဘများကို အသိပညာပေးခြင်း
ရပ်ရေးရွာရေးတွင်ပါဝင်ခြင်း	ကလေးများကို ငယ်သည်ဟုထင်၍ ဘေးဖယ်ထားခြင်း၊ ပါဝင်ခွင့်မပေးခြင်း (ဝမ်းနည်းခြင်း၊ ဒေါသထွက်ခြင်း)	ကျေးရွာကလေးများ ရပ်ရေးရွာရေးတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ခွင့်ပေးခြင်း၊ အတူတကွပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခွင့်ပေးခြင်း။

စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲ များ	မိဘများအဆင်မပြေခြင်း၊ အလုပ်လုပ်ရခြင်း၊ ကျောင်းထွက်ရခြင်း (ဝမ်းနည်း၊ အားငယ်၊ မိတ်ပျက်)	မိဘများအား အသိပညာပေးခြင်း၊ ကျေးရွာမှကူညီစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ခလေးများကျောင်းဆက်တက်နိုင်ရန် ကူညီပေးခြင်း။
ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာပြဿနာ များ	မျက်စိနာ၊ နေမကောင်း၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော (ဝမ်းနည်း၊ စိတ်ဆိုး၊ အားငယ်)	ကလေးများကို ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးခြင်း၊ မိဘများကို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်စေခြင်း။
ပညာရေးဆိုင်ရာပြဿနာ များ	မိဘများအဆင်မပြေခြင်း၊ အရွယ်မတိုင်ခင် ကျောင်းထွက်ခြင်း (ဝမ်းနည်း၊ အားငယ်)	မိဘများအား အသိပညာပေးခြင်း၊ ရပ်ရွာမှကူညီဆောင်ရွက်ခြင်း။
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်နိုင်မှုများ	မုန်တိုင်း၊ ရေကြီးခြင်း (ဝမ်းနည်း၊ အားငယ်၊ စိတ်ထိခိုက်)	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး အသိပညာပေးဟုသုတပေးခြင်း၊ ကျေးရွာမှကူညီဆောင်ရွက်ခြင်း။

**သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်**

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ဆိတ်ခလေးကျေးရွာ၏ ပုံစံ (၆) ကလေး သူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်နှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုပြုဇယားအား သုံးသပ်ရာတွင် ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာတွင် ဖြစ်ရသည့် အကြောင်းအရင်းများမှာ သစ်ပင်ပေါ်တက်ခြင်း၊ ဓားအသုံးပြုခြင်း၊ ကစားခြင်းကြောင့် ထိခိုက်ခြင်းများ ရှိပါသည်။ ထို့သို့ဖြစ်လျှင် ခလေးများသည် ဝမ်းနည်းခြင်း၊ အားငယ်ခြင်းများကိုခံစားရနိုင်ပြီး ခလေးများကို သစ်ပင်ပေါ် မတက်ခိုင်းခြင်း၊ မိဘများမှ သားသမီးများကို ကြည့်ရှု စောင့်ရှောက်စေခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းနိုင်ပါသည်။ လူမှုရေးဆိုင်ရာ အန္တရာယ်များတွင် ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းအရင်းများမှာ မိဘအချင်းချင်းရန်ဖြစ်ခြင်း၊ အရိုက်ခံရခြင်း များရှိပြီး ကလေးများဝမ်းနည်းခြင်းဒေါသထွက်ခြင်းများကိုခံစားရလျှင်သားသမီးရှေ့တွင်ရန်ဖြစ်ခြင်း ကိုရှောင်ရန်၊ သားသမီး တွေ ကိုစိတ်ချမ်းသာအောင်ထားခြင်း၊ မိဘများကို အသိပညာပေးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းနိုင်ပါသည်။ ရပ်ရေးရွာရေးတွင်ပါဝင်ခြင်းမရသည့်အကြောင်းအရင်း များမှာ ကလေးများကို ပယ်သည်ဟုထင်၍ ဘေးဖယ်ထားခြင်း၊ ပါဝင်ခွင့်မပေးခြင်းတို့ကြောင့် ဝမ်းနည်းခြင်း၊ ဒေါသထွက်ခြင်း များခံစားရမည်။ ထိုသို့ခံစားရလျှင် ဖြေရှင်းနိုင်သော နည်းလမ်းများ မှာ ကလေးများရပ်ရေးရွာရေးတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ခွင့်ပေးခြင်း၊ အတူတကွ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခွင့် ပေးခြင်းတို့ဖြင့် ဖြေရှင်းနိုင်ပါသည်။

စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲ ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းအရင်းများမှာ မိဘများအဆင်မပြေခြင်း၊ အလုပ်လုပ်ရခြင်း၊ ကျောင်းထွက်ရခြင်းတို့ကြောင့် ဝမ်းနည်းခြင်း၊ အားငယ်ချင်းများ ဖြစ်ပေါ်လာ နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ဖြေရှင်းနိုင် သောနည်းလမ်းများမှာ မိဘများအားအသိပညာပေးခြင်း၊



ကျေးရွာမှကူ ညီထောက်ပံ့ပေးခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းနိုင်ပါသည်။ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာများကို ဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်းများမှာ မျက်စိနာခြင်း၊ နေမကောင်းဖြစ်ခြင်း၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ကလေးများသည် ဝမ်းနည်းမယ်၊ စိတ်ဆိုးမယ်၊ စိတ်အားငယ်ချင်းကိုခံစားရမည်။ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ကလေးများကို ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးခြင်း၊ မိဘများက ကြည့်ရှု စောင့်ရှောက်စေခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းနိုင်ပါသည်။ ပညာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ ဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်းမှာ မိဘများအဆင် မပြေခြင်း၊ အရွယ်မတိုင်ခင် ကျောင်းထွက်ခြင်းတို့ကြောင့် ဝမ်းနည်းခြင်း၊ အားနည်းငယ်ချင်းများကို ခံစားရပါသည်။ ထိုသို့ခံစားရလျှင် မိဘများအား အသိပေးခြင်း၊ ရပ်ရွာမှ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းနိုင်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်နိုင်သော အကြောင်းအရင်းများမှာ မုန်တိုင်း၊ ရေကြီးခြင်းဖြစ်လျှင် ကလေးများသည် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရခြင်း၊ လက်ကျိုးခြင်းများဖြစ်လျှင် ဝမ်းနည်းခြင်း၊ အားငယ်ခြင်း၊ စိတ်ဓာတ်ကျခြင်း များခံစားရပါသည်။ ထိုသို့ခံစားရလျှင် ဖြေရှင်းနိုင်သောနည်းလမ်းများမှာ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး အသိပညာဗဟုသုတ ပေးခြင်း၊ ကျေးရွာမှကူညီဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကလေးများကို ကူညီဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါသည်။

**၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကျ်ဖြတ်ပုံစံ**

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ရေတွင်းဆိပ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဆိတ်ကလေးကျေးရွာ၏ ရပ်ရွာခြေပြု ကြိုတင်သတိပေးစနစ် စစ်ဆေးမှုပုံစံသုံးသပ်မည်ဆိုလျှင် မြေငလျှင်၊ ဆူနာမီ၊ ဆိုင်းကလုံး၊ ရေကြီးခြင်း မုန်တိုင်းဒီရေစသော ဘေးအန္တရာယ်များကို တွေ့ရပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတတွင် သဘာဝဘေးမှတ်တမ်းများ မရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ် အဆင့်သတ်မှတ်ခြင်းများ ရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။ အန္တရာယ်တိုင်း အတွက် အန္တရာယ်မြေပုံများမရှိခြင်း၊ ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေမြေပုံ မရှိခြင်းတို့ကို တွေ့ရသည်။ ဒေသတွင် အန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့် လေ့လာရာတွင် မုန်တိုင်းဆိုလျှင် ရေဒီယို၊ ဖုန်း၊ စလောင်းတို့မှ ရယူနိုင်သည်ကို တွေ့ရသည်။ ဒေသတွင်းခန့်မှန်းမှုလေ့ များတွင် ပုရွက်ဆိတ်များ ကုန်းပေါ်တက်လျှင် ရေးကြီးတက်ခြင်း ဓလေ့ခန့်မှန်းမှုများရှိသည်။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်းများမှာ ကြိုတင်သတိပေးရေးတာဝန်ခံဖြစ်သော အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သာ ဆောင်ရွက်ပြီး အချင်းချင်းချိတ်ဆက်မှု အားနည်းနေသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကြိုတင်သတိပေးရေးလက်ခံရာတွင် အဓိကအားဖြင့်ဖုန်း၊ တယ်လီဖုန်း၊ AM/ FM ရေဒီယိုတို့မှ အဓိကရယူကြပါသည်။ ဒေသတွင်လည်း ၎င်းအရင်းအမြစ်များကို အဓိကထားအသုံးပြုကြပါသည် ကြိုတင်သတိပေးမှုအား စောင့်ကြည့်လေ့လာရာတွင်လည်း အားနည်းနေသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ရာတွင် အဓိကအားဖြင့် တယ်လီဖုန်း၊ လက်ကိုင်ဖုန်း၊ ရေဒီယို လူအချင်းချင်းမှ သတင်းရယူခြင်းများရှိကြပါသည်။ ရပ်ရွာလူထုအသုံးပြုရန် ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားခြင်း မရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းတွင်



ရပ်ကွက်ကျေးရွာအုပ်စု သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီသာ ရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။ အန္တရာယ်တစ်ခုဖြစ်လျှင် အမျိုးသမီး၊ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးသူငယ်များအတွက် သတ်မှတ်ထားသော နေရာများရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဆိတ်ကလေးကျေးရွာသည် ရပ်ရွာ လူထုကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းတွင် အားနည်းနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာရှိ လူများသည် မြို့နယ်သဘာဝ ဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာနတို့တွင် သတင်းရယူခြင်းများရှိပါသည်။ ကျေးရွာမြို့နယ်မှာ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်တာဝန်ပေး ထားသူများ မရှိသည်ကိုလည်းတွေ့ရပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုဖြစ်လျှင် မြို့နယ်မိုးလေဝသဌာနတို့မှ တုန့်ပြန်မှုမရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ သုံးသပ်ချက်များစောလျှင် ရွာပြုလုပ်ခြင်းအပေါ်တွင် ကြိုတင်သတိပေးချက် ဘေးအန္တရာယ် သတင်းအချက်အလက် လက်ခံရရှိမှုတွင်လည်း တိုးတက်မှုများမရှိသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။

**၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း**

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ဆိတ်ခလေးကျေးရွာ၏ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေကို စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တွင် စီမံကိန်းဆောင်ရွက်သော နေရာသည် တရားဥပဒေအရ ကာကွယ်ထားသောနေရာနှင့် မနီးသည်ကိုတွေ့ရသည်။ အပင်နှင့်သက်ရှိမျိုးစိတ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက် နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ စီမံကိန်းသည် သစ်တော၊ ခြံမြေ၊ စိုစွတ်သောမြေ၊ ဒီရေတောမြေ၊ သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝအလေ့လထကို ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်း၊ သစ်တောများဆုံးရှုံးအောင် လုပ်နေခြင်း၊ ပထဝီအနေအထားကို ပြောင်းလဲအောင်လုပ်နေခြင်း၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်နှင့် သစ်သီးဝလံပင်များကို ရှင်းလင်းနေခြင်း၊ အခြားမျိုးစိတ်နှင့် အဆင်ပြေနေသော သဘာဝသက်ရှိစနစ်ကို ဖျက်စီးနေခြင်းမရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်နှင့်ပတ်သတ်ပြီး စီမံကိန်းသည် သမိုင်းနှင့်ဆိုင်သော ရှေးဟောင်း သုတေသနနယ်မြေ ဥပဒေအရ တားမြစ်နယ်မြေ၊ ရှေးဟောင်းမြို့များအဖြစ် ဖော်ပြသော ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်၊ လူတွေ့ရဲ့ သုသာန်ကို အနောက်အယုတ်ပေးနေခြင်း၊ ထင်ရှားသော နေရာအဆောက်အဦး၊ အမျိုးသားအမွေအနှစ်၊ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်ရှင်မှုပုံစံ၊ လူနည်းစုတိုင်းရင်းသားတွေ့ရဲ့ ပုံစံကို ပြောင်းလဲခြင်း၊ ထိခိုက်စေခြင်းမရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ညစ်ညမ်းမှုများမှ ကာကွယ်ခြင်းနှင့်ပတ်သတ်ပြီး စီမံကိန်းသည် မြစ်ကမ်း၊ စမ်းချောင်းဘေးတွင် ဆောင်ရွက်သည်ကို မတွေ့ရပါ။ ပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ ဓာတုပစ္စည်းသုံးပြီး စီမံကိန်းဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အဆောက်အဦးဆောက်ခြင်းဖြင့် ဆူညံသံ၊ အသေးစားရေကာတာ၊ နံရံလုပ်ဖို့အသုံးပြုသော ပစ္စည်းများသုံးခြင်း၊ မြေအောက်ရေ အရင်းမြစ်ကို သုံးပြီးရေကိုလျော့နည်းစေခြင်း ဖုန်းမှုန့်များထုတ်လွှင့်နေခြင်း၊ ဒီဇယ်အင်ဂျင်များ သုံးနေခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ညစ်ညမ်းစေခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိလူများကို ကျန်းမာရေး ထိခိုက်စေခြင်း၊ ပြုလုပ်နေခြင်း ဆောင်ရွက်နေခြင်းမရှိ ကြောင်းတွေ့ရပါသည်။

ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝိုင်းနှင့်ပတ်သတ်ပြီး စီမံကိန်း ဆောင်ရွက်မှုသည်။ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အရင်းအမြစ်များကို ပိုမိုကောင်းမွန်သည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ရေဆိုးမြောင်းစနစ်များ၊ ပြည်သူ့ပိုင်ပစ္စည်းကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေခြင်းတော့မရှိသေးပေ။ အများပြည်သူနှင့်လုပ်ဆောင်သည့် ဝန်ထမ်းများအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန် စေခြင်း၊ ရိုရင်းစွဲသဘာဝပတ်ဝန်းကျင် အရင်းမြစ်များအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ဟု ယုံကြည်နေကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

**၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှု သတင်းအချက်အလက်များ**

၄.၁ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

ဘေးအန္တရာယ်များ	အကြိမ်	ရာသီ	ကျရောက်ချိန်တွင်းကာလ	ပြင်းအား	အချိန်	သတိပေးမိ	သတိပေးပြီး	သက်ရောက်မှုအား	သက်ရောက်မှုအတိုင်းအတာ	ရလဒ်	အဆင့်
မုန်တိုင်း	**	*	**	***	***	***	**	***	***	၂၂	၁
ရေကြီးခြင်း	***	*	*	-	*	-	-	-	-	၆	၃
အပူရှိန်ပြင်းခြင်း	***	*	***	***	*	-	-	***	*	၁၅	၂

**သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်**

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ဆိတ်ကလေးကျေးရွာ၏ ဘေးအန္တရာယ်များကို အဆင့်ခွဲခြား ခြင်းဇယား သုံးသပ်ရာတွင် မုန်တိုင်းသည် အကြိမ်ရေ (၂) ဖြစ်ပြီး ရာသီ(၁) ကြိမ်၊ ကျရောက်ချိန်တွင် ကာလ (၂) ကြိမ်၊ ပြင်းအား (၃) ကြိမ်၊ အချိန် (၃) ကြိမ် မဖြစ်မှီသတိပေးချက် (၃) ကြိမ်၊ ဖြစ်ပြီး သတိပေးချက် (၂) ကြိမ်၊ သက်ရောက်မှုအား (၃) ကြိမ်၊ သက်ရောက်မှုအတိုင်းအတာ (၃) ကြိမ် ဖြစ်ပေါ်တတ်ပါသည်ကို တွေ့ရှိပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သတ်ပြီး ဆိတ်ကလေးကျေးရွာတွင် ရေကြီးခြင်းကြောင့် အကြိမ် (၃) ကြိမ်၊ ရာသီ(၁) ကြိမ်၊ ကျရောက်ချိန်တွင်းကာလ (၁) ကြိမ်၊ ပြင်းအားတွင်ကျရောက်မှုမရှိ၊ အချိန် (၁) မဖြစ်မှီသတိပေးချက်မရှိ၊ ဖြစ်ပြီးသတိပေးချက် မရှိ၊ သက်ရောက်မှုအားမရှိ၊ သက်ရောက်မှုအတိုင်းအတာ မရှိခြင်းတို့ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဦးဆောင်သူ ကိုသန့်ဇော်ထိုက်မှ အပူပြင်းခြင်းကြောင့် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်သည့် အကြိမ်ရေ (၃) ကြိမ် ၊ ပြင်းအား (၃) ကြိမ်၊ အချိန် (၁) ကြိမ်၊ မဖြစ်မှီသတိပေးချက်မရှိ၊ ဖြစ်ပြီးသတိပေးချက်မရှိ၊ သက်ရောက်မှုအား (၃) ကြိမ်၊ သက်ရောက်မှုအတိုင်းအတာ (၁) ကြိမ်ကျရောက်သည်ကို တွေ့ရှိပါသည်။ ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူမှ ဇယားကိုရှင်းပြပြီး အမှတ်ပေါင်းပြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း

မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုခြင်း

မိုးလေဝသအချက်အလက် (ရာသီဥတုရာဇဝင်၊ မိုးလေဝသဗေဒ)	မကြာသေးခင်ကာလ ၁ - ၂ လ	လက်ရှိဖြစ်ပေါ်မှု	ဆက်စပ်ဖြစ်ပေါ်မှု	မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်(မိုး/ဇလခန့်မှန်းချက်)	ဆုံးဖြတ်ချက်	တဆက်တည်းစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
ရေကြီးလေပြင်းတိုက် ဆူနာမီ ငလျင်လှုပ် နာဂစ် သစ်တောမီးလောင်ခြင်း	အပူရှိန်ပြင်းထန် မိုးရွာခြင်း	မိုးပြင်းထန်စွာ ရွာ	အပူရှိန်ပြင်းမှုကြောင့် - မျက်စေ့နာ - မိတ်ပေါက် - ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော မိုးပြင်းထန်စွာရွာသွန်းခြင်း - ရွာလမ်းပျက်ခြင်း - တာကျိုးခြင်း - ရွာနိမ့်ပိုင်းရေမြုပ်ခြင်း	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် မိုးသက်လေပြင်းကျမယ်၊ တစ်နာရီ မိုင်(၄၀) မှ မိုင်(၆၀) အထိ မြန်မာ့ပင်လယ်ပြင်တွင် လှိုင်းထန်မယ်။	အရေးကြီးစာရွက်စာတမ်းများ၊ မှတ်ပုံတင်၊ ဓါတ်မီး၊ ဖယောင်းတိုင်၊ လုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်းများကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားခြင်း။ နိုလှုံရာ (RC ဘုရားကျောင်း၊ အရိပ်ရအပင်အောက်တွင်နေခြင်း၊ ရေကျိုသောက်ခြင်း)	ရေဒီယို၊ ဖုန်းနှင့် စလောင်းတို့မှ စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ဆိတ်ကလေးကျေးရွာ၏ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ သတင်း အချက်အလက်ပြဇယား သုံးသပ်ရာတွင် သမိုင်းအချက်အလက် ဥတုရာဇဝင်၊ မိုးလေဝသနှင့် ပတ်သက်ပြီး ရေကြီးခြင်း၊ ဆူနာမီမြေငလျင်၊ နာဂစ်၊ သစ်တောမီးလောင်ခြင်းများ ရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ မကြာသေးခင် (၁)လ - ၂လ အတွင်းတွင် နေပူရှိန်ပြင်းခြင်း၊ မိတ်ပေါက်ခြင်း၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျောရောဂါဖြစ်ခြင်း၊ ရွာလမ်းပျက်ခြင်း၊ တာကျိုးခြင်း၊ အနိမ့်ပိုင်း ရေမြုပ်ခြင်းများဖြစ် ပေါ်လျက်ရှိပါသည်။

မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်အနေနဲ့ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် မိုးသက်လေပြင်းကျရောက်ပြီး တစ်နာရီလျှင် မိုင် (၄၀) မှ (၆၀) အထိ တိုက်ခိုက်နိုင်ပါသည်။ မြန်မာပင်လယ်ရေပြင်တွင်

လှိုင်းအသင့်အတင့်ထနိုင်ပါသည်။ နောက် ၂ ရက် အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံအောက်ပိုင်းတွင် မိုးထစ်ချုန်း ရွာနိုင်ပါသည်ဟု ခန့်မှန်းထားပါသည်။ ထိုသို့ သတိပေးချက်များကိုရလျှင် အရေးကြီး စာရွက်စာတမ်းများ၊ မှတ်ပုံတင်၊ လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာများ၊ အစားအစာ ခြောက်များကို သိမ်းဆည်းထားခြင်း များကိုပြုလုပ်ကြပါသည်။ ၎င်းဖြစ်ပေါ်နေသော မိုးလေဝသဖြစ်စဉ်ကို ရေဒီယို၊ ဖုန်း၊ စလောင်းတို့မှ အချိန်တိုင်းစောင့်ကြည့်လေ့လာကြပါသည်။

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား(Pair Wise Ranking)

အကြောင်းအရာ	ရှယ်တာ	မိုးရေလှောင်ကန်	ကွန်ကရစ်လမ်း	အစည်းအဝေးခန်းမဆောင်	စက်လှေ	ဆေးပေးခန်း	ဆိပ်ခံတံတား	အသံချဲ့စက်	ရမှတ်	အဆင့်
ရှယ်တာ		ရှယ်တာ ၁	ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	၇	၁
မိုးရေလှောင်ကန်			ကွန်ကရစ်လမ်း	မိုးရေလှောင်ကန်	မိုးရေလှောင်ကန်	ဆေးပေးခန်း	မိုးရေလှောင်ကန်	မိုးရေလှောင်ကန်	၄	၄
ကွန်ကရစ်လမ်း				ကွန်ကရစ်လမ်း	ကွန်ကရစ်လမ်း	ကွန်ကရစ်လမ်း	ကွန်ကရစ်လမ်း	ကွန်ကရစ်လမ်း	၆	၂
အစည်းအဝေးခန်းမဆောင်					ခန်းမဆောင်	ဆေးပေးခန်း	ဆိပ်ခံတံတား	ခန်းမဆောင်	၂	၆
စက်လှေ						ဆေးပေးခန်း	သင်္ဘောတံတား	စက်လှေ	၁	၇
ဆေးပေးခန်း							ဆေးပေးခန်း	ဆေးပေးခန်း	၅	၃
ဆိပ်ခံတံတား								ဆေးပေးခန်း	၃	၅
အသံချဲ့စက်									၀	၈

**သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်**

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ဆိတ်ခလေးကျေးရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်ခြင်းဆိုင်ရာ သုံးသပ်ရာတွင်

**ရှယ်တာ** - ဆိတ်ခလေးကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုခုကျရောက်လာပါက ခိုလှုံရာအဆောက်အဦး မရှိခြင်းကြောင့် ကျေးရွာ၏လိုအပ်ချက်ကို သုံးသပ်ရာတွင် ရှယ်တာကို (၇) မှတ်ပေးပြီး အဆင့်(၁) အဖြစ်ထားရှိ ကြပါသည်။

**မိုးရေလျှောက်ကန်** - ကျေးရွာအတွင်းနွေရာသီတွင် ရေရှားပါးခြင်းကြောင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျောဖြစ်ခြင်း အခြားကျေးရွာ များသို့ ရေခပ်သွားရခြင်း ရေဝယ်သောက်ရခြင်း၊ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာတွင်မိုးရေလျှောက်ကန်သည် နွေရာသီတွင် အဓိကလိုအပ်နေသောကြောင့် လိုအပ်ချက်ကိုသုံးသပ်ရာတွင် မိုးရေလျှောက်ကန်သည် (၄) မှတ်ရ၍ အဆင့် (၄) နေရာ တွင်ရရှိပါသည်။

**ကွန်ကရစ်လမ်း** - ဆိတ်ခလေးကျေးရွာသည် ချောင်းကမ်းနံဘေးတွင် ရှိသောကြောင့် ရေထရေခေါင်ရက်နှင့် မိုးရာသီ တွင်လမ်းများပျက်ခြင်း ရေရောက်ခြင်းတို့ကြောင့် ကျေးရွာ၏လိုအပ်ချက်အနေဖြင့် သုံးသပ်ရာတွင် ကွန်ကရစ်လမ်း သည် (၆) မှတ်ရ၍ အဆင့်နှင့်နေရာတွင်ရရှိပါသည်။

**အစည်းအဝေးခန်းမဆောင်** - ကျေးရွာအတွင်းရှိ သာရေးနာရေးကိစ္စများ လူမှုရေးကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အစည်းအဝေးခန်းမရှိသဖြင့် လိုအပ်ချက်ကိုဖော်ထုတ်ရာတွင် (၇) မှတ် (၂) မှတ်ရပြီး အဆင့် (၆) နေရာတွင် ရရှိကြပါသည်။

**စက်လှေ** - ကျေးရွာအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုခုကျရောက်ပါက ခိုလှုံရာနေရာကိုရွှေ့ပြောင်းရန်နှင့် ကျန်းမာ ရေးကြောင့် လူနာပို့ဆောင်ရာတွင် ရေလမ်းခရီးဖြစ်သောကြောင့် ကျေးရွာ၏လိုအပ်ချက်တွင် စက်လှေအား ထည့်သွင်းသတ်မှတ်ခြင်းဖြစ်သည်။

**ဆေးပေးခန်း** - ကျေးရွာဆေးခန်းမရှိခြင်း ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးမကောင်းဖြစ်ပါက သွားရောက်ရန် ဆေးခန်းမရှိခြင်း ထို့ကြောင့် ဆေးခန်းအားထည့်သွင်းရေးဆွဲကြရာ (၇) မှတ် (၅) မှတ်ရပြီး အဆင့် (၃) ရရှိကြပါသည်။



**ဆိပ်ခံတံတား** - ကျေးရွာအတွင်းစီးပွားရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေးတို့အတွက်သွားလာရန် လွယ်ကူစေရန်အတွက် ဆိပ်ခံတံတားလိုအပ်သည်။ ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ရာတွင် ၇ မှတ် (၃) မှတ်ရပြီး အဆင့် (၅) အဖြစ် ထည့်သွင်းရေးဆွဲထားပါသည်။

**၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)**

လုပ်ငန်းများ	စီးပွားရေး	ရမှတ်	လူမှုရေး	ရမှတ်	ပတ်ဝန်းကျင်	ရမှတ်	ရမှတ်ပေါင်း
ရှယ်တာ	အချိန်ပေး အလုပ်တွေပျက်	၂	-	-	-	-	၂
	မုန်တိုင်းအန္တရာယ် အချိန်မီရှောင်ရှားနိုင် တယ်။ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုနည်း	၃	အချင်းချင်းရင်းနှီးမှုပိုရ လာမယ်။ ရိုင်းပင်းကူညီမှုပိုလာမ ယ်	၃	ပတ်ဝန်းကျင်လူနေမှု သပ်ရပ်သန့်ရှင်းမယ်	၃	၉
ကွန်ကရစ်လမ်း	အချိန်ပေးလုပ်ရတယ်	၁	-	-	-	-	၁
	အရောင်းအဝယ်ကောင်း၊ ရေထမ်းရောင်းသူ အဆင်ပြေ၊ ဘောက်အလုပ်သမားများ အဆင်ပြေမယ်	၃	ပညာရေးတွေကောင်း လာမယ်။ ကျန်းမာရေးကောင်းလာ မယ်	၃	ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်း လာမယ်။ ခြင်ပေါက်ဖွားမှုတွေ နည်းလာမယ်	၃	၉
ဆေးပေးခန်း	အချိန်ပေး၊ အလုပ်ပျက်	၁	-	-	-	-	၁
	ငွေကုန်နည်းမယ်။ အခြားနည်းဆေးကု ရန် မလိုတော့ဘူး။ စားဝတ်နေရေး အဆင်ပြေမယ်	၃	ကျန်းမာရေးပူစရာမလို တဲ့အတွက် ရပ်ရေးရွာရေးလုပ်ငန်း အတွက် လုပ်ကိုင်	၂	ကျန်းမာရေးအသိပ ညာတွေတိုးလာပြီး ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်း လာမယ်။ အထူးဂရုစိုက်လာမ ယ်	၂	၇

မိုးရေလျှောက်ကန်	အချိန်ပေး၊ အလုပ်ပျက်	၁	-	-	-	-	၁
	ရေဝယ်သောက်မှုကို လျော့နည်းလာမယ်၊ ရေရှားပါးမှုကို ခုခံနိုင်ပြီး အလုပ်ကိုတစ်စိုက် မတ် အလုပ်လုပ်နိုင်မယ်	၁	ကျန်းမာရေးကောင်း လာမယ်၊ သောက်ရေပေးဝေမှုမှာ လဲ အဖွဲ့အစည်းအသိုင်းအ ဝိုင်းနဲ့ အလုပ်လုပ်နိုင်မယ်	၂	ရေရှားပါးမှုကို ခုခံနိုင်ပြီး အသိညာဏ်တွေတိုး တက်လာမယ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ကို စောင့်ရှောက်နိုင်မယ်	၂	၅
ဆိပ်ခံတံ တား	အချိန်ပေး၊ အလုပ်ပျက်	၁	-	-	-	-	၁
	ဆက်သွယ်ရေး၊ သွားလာရေး၊ ကုန်သွယ်ရေး ပိုမိုကောင်းလာမယ်	၂	လူမှုဆက်ဆံရေးတွေ ကောင်းလာမယ်	၂	ကျေးရွာပိုမိုလှပလာမ ယ်	၁	၅

**သုံးသပ်ချက် အကျဉ်းချုပ်**

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ဆိတ်ခလေးကျေးရွာ၏ ကုန်ကျစရိတ်နှင့် အကျိုး အမြတ်ဇယားသုံးသပ်ရာတွင် ရှယ်တာမရှိသဖြင့် ကျေးရွာရှိ ရွာသူရွာသားများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးနိုင်ပြီး ကုန်ကျစရိတ် အလွန်များပြားပါသည်။ ရှယ်တာဆောက်လုပ်မည်ဆိုပါက တစ်ရပ်ရွာလုံးအတွက် ခိုင်ခန့်သော အဆောက်အဦးတွင် ဘေးကင်းစွာဖြင့် ငွေကုန်ကြေးကျ သက်သာမှု ပိုမိုရရှိနိုင်ပါသည်။ ကွန်ကရစ်ခင်းရာတွင်လည်း ကျေးရွာမှအချိန်ပေးရပြီး အလုပ်ပျက် နိုင်သော်လည်း လမ်းခင်းသဖြင့် သွားလာရလွယ်ကူခြင်း ၊ သွားလာခများသက်သာပြီး သက်ကြီး၊ ကလေးနှင့် မသန်စွမ်းများအတွက် လည်း ပိုမိုကောင်းပြီး အထောက်အကူဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရသည်။ ဆေးပေးခန်းဆောက်ရာတွင် ကျေးရွာမှ အချိန်ပေးရပြီး အလုပ်ပျက်နိုင်သော်လည်း ဆေးပေးခန်း ဆောက်ရာတွင် ကျေးရွာသူရွာသားများ အခြားနယ်များသို့ သွားရောက်ကုသမှု ကုန်ကျစရိတ် သက်သာစွာ ကုသနိုင်သည်ကိုတွေ့ရသည်။ ဆိတ်ခလေးကျေးရွာတွင် မိုးရေရှားပါးသောကြောင့် မိုးရေဝယ်သောက်ရပါသည်။ ရေမကောင်း သောကြောင့် ဆိတ်ခလေးရှိကျေးရွာသူ ရွာသားများ ဝမ်းပျက်၊ ဝမ်းလျှော ရောဂါတွေ ဖြစ်တတ်ပါ တယ်လို့ပြောပါသည်။ ရေငံများ ဝင်ရောက်ခြင်းကိုလည်း ကာကွယ်နိုင်ပြီး စီးပွားရေးထိခိုက်မှုများ လျော့နည်းသဖြင့် စားဝတ်နေရေး အတွက် အဆင်ပြေပါသည်။ ဆိပ်ခံတံတားဆောက်လုပ်မည်ဆိုပါက ကျေးရွာမှ အချိန်ပေးရခြင်း အလုပ်ပျက်များရှိသော်လည်း ကျေးရွာအတွင်း စီးပွားရေးကျန်းမာရေး ၊ လူမှုရေးတို့အတွက် သွားလာရန် လွယ်ကူစေရန်အတွက် ဆိပ်ခံတံတားလိုအပ်ပါသည်ကိုသုံးသပ်ရပါသည်။

၆။ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် (Action Plan)

လုပ်ငန်းအမျိုးအစား	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်သူတွေလုပ်မှာလဲ	ငွေကြေး	ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေနှင့် မှန်းဆချက်	အချိန်
ရှယ်တာ (RC ၂ ထပ် ပေ ၂၀ x ပေ ၃၀၊ အမြင့် ၂၆ ပေ)	တစ်ရွာလုံး	ကျွမ်းကျင်နည်းပညာရှင်ခေါ်၊ ကျေးရွာသူ/သားများ၊ အကူအညီများ ရယူမည်	ကော်မတီ၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရွာသူ/သားများ	ကော်မတီ၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရွာသူ/သားများ	သိန်း ၃၀၀	မရှိပါ	အောက်တိုဘာလ-ဒီဇင်ဘာလ
ကွန်ကရစ်လမ်း (၄ x ၃ ပေ၊ အမြင့် (၄) ပေ၊ အရှည် ၆၀၀ ပေ)	ကျောင်းသား/သူများ	ကျွမ်းကျင်နည်းပညာရှင်ခေါ်၊ ကျေးရွာသူ/သားများ၊ အကူအညီများ ရယူမည်	ကော်မတီ၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရွာသူ/သားများ	ကော်မတီ၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရွာသူ/သားများ	သိန်း ၃၀	မရှိပါ	အောက်တိုဘာလ-ဒီဇင်ဘာလ
ဆေးပေးခန်း (RC (၁) ထပ် ၁၈ ပေ x ၂၀ ပေ အမြင့် ၁၆ ပေ)	ရွာသူ/သားများ၊ နီးစပ်ရာကျေးရွာများ	ကျွမ်းကျင်နည်းပညာရှင်ခေါ်၊ ကျေးရွာသူ/သားများ၊ အကူအညီများ ရယူမည်	ကော်မတီ၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရွာသူ/သားများ	ကော်မတီ၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရွာသူ/သားများ	သိန်း ၁၀၀	မရှိပါ	အောက်တိုဘာလ-ဒီဇင်ဘာလ
မိုးရေလျှောင့်ကန် (RC အပိုင်း ဂါလံ ၅၀၀၀ ဆန် (၂) လုံး)	ကျေးရွာသူ/သားများ	ကျွမ်းကျင်နည်းပညာရှင်ခေါ်၊ ကျေးရွာသူ/သားများ၊ အကူအညီများ ရယူမည်	ကော်မတီ၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရွာသူ/သားများ	ကော်မတီ၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရွာသူ/သားများ	သိန်း ၆၀	မရှိပါ	အောက်တိုဘာလ-ဒီဇင်ဘာလ
ဆိပ်ခံတံတား (RC တိုင်နှင့် အခင်း ရေလည်တိုင် အမြင့် ၁၆ ပေ၊ ၆ ပေ x ၃၀ ပေ အရှည်)	ကျေးရွာသူ/သားများ	ကျွမ်းကျင်နည်းပညာရှင်ခေါ်၊ ကျေးရွာသူ/သားများ၊ အကူအညီများ ရယူမည်	ကော်မတီ၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရွာသူ/သားများ	ကော်မတီ၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရွာသူ/သားများ	သိန်း ၃၀	မရှိပါ	အောက်တိုဘာလ-ဒီဇင်ဘာလ

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဆိတ်ကလေး ကျေးရွာတွင် ရှေးဆက်လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် ပါတ်သတ်၍ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ်များရေးဆွဲရာတွင် ရပ်ရွာတွင် ကျန်းမာရေးဆေးခန်းမရှိဘဲ ပြင်စလူမြို့နယ်တွင် သွားရောက်ပြသရသဖြင့် အရေးပေါ်ပြသရန် ကျန်းမာရေးဆေးခန်း

လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရေမှာ လုံလောက်ရန်လိုသဖြင့် မိုးရေလောက်ကန် လိုသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကွန်ကရစ်လမ်းပြုလုပ်ရာတွင် သွားရောက်လွယ်ကူပြီး လုပ်ငန်း အဆင်ပြေစေရန် အတွက် လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကွန်ကရစ်လမ်းဆောက်လုပ်ခြင်းဖြင့် သွားလာရလွယ်ကူခြင်း၊ ဆက်သွယ်ရေးမြန်ဆန်ခြင်း၊ သက်ကြီး၊ ကလေး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်များ၊ ရွာသားများအတွက် အားလုံးအဆင်ပြေနိုင်ပါသည်။ ရှယ်တာပြုလုပ်ရာတွင် အချိန်အနည်းငယ် ပေးရပါသည်။ တစ်ရွာလုံးအတွက် ခိုလှုံရာအဆောက်အဦများအတွက်အဆင်ပြေနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ထိုဖော်ထုတ်ချက်များအသုံးပြုရန်လိုကြောင်းသုံးသပ်ထားရပါသည်။

၇။ နိဂုံးချုပ်

ဆိပ်ကလေးကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအနေဖြင့် ရပ်ရွာဘေး ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် အစီရင်ခံစာ ကိုဖြန့်ဝေပေးရန် ဝတ္တရားရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူငယ်အုပ်စုနှင့် စာသင်ကျောင်းများ အပါအဝင်ရပ်ရွာ လူထုများအကြားတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဝေငှရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာကို မြို့နယ်အဆင့်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန အပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သင့်ပါသည်။ မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများ အနေဖြင့်လည်း ရပ်ရွာလူထု၏ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့်ရွေးချယ်ထားသော လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (community resilience action plan) ကို ကောင်းစွာသိရှိထားလျှင် ရပ်ရွာလူထုအတွက် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည် ဆောက်ရာတွင် ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်ပါမည်။

အခြားသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ မဟုတ် ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် လည်း ပိုမိုကောင်းမွန်သော စီမံကိန်း ပုံစံများ ရေးဆွဲနိုင်ရန်နှင့် သင်တန်းများပြုလုပ်ပေးနိုင်ရန်ဤအစီရင်ခံစာကိုလေ့လာနိုင်ပါသည်။

ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့်လည်း အစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သော ကျေးရွာ၏ အဓိကဘေးအန္တရာယ်များကို သိရှိထားပြီး၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရန်၊ အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများကို တုန့်ပြန်နိုင်ရန် နားလည်ထားသင့်ပါသည်။ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်မှ အမျိုးမျိုးသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုသည် မိမိ၏တာဝန်များကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်သင့်ပါသည်။

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက်ပြုပြင်ခြင်း

ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများအား မိမိကျေးရွာတွင် ဆန်းစစ်မှုကို နှစ်စဉ်သုံးသပ်လေ့လာကာ သတင်းအချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်မည် ဖြစ်သည်။ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်းစောင့် ကြပ်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က အစဉ်စောင့်ကြည့် အကြံပြုမည်ဖြစ်ပြီး လစဉ်အစည်းအဝေး များလည်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအား လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ရံပုံငွေရှာဖွေရေး လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီဝင်များ

ပုံမှန်အစည်း အဝေးကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အတူအခက်ခဲများ အောင်မြင်မှုများ လိုအပ်ချက်များအား လစဉ်အစည်းဝေးပြုလုပ်ပြီး ဆွေးနွေးသွားမည်။ ငြိနဆိုင်ရာများ နှင့်လည်း ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်ပနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းများကို အစဉ်စောင့်ကြည့်လုပ်ဆောင်သွားမည်။ လုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့စေမည့် နည်းလမ်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားမည်။

**၉။နောက်ဆက်တွဲများ**

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီ၏တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ(၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်များ



ရပ်ရွာအခြေပြု ကြိုတင်သတိပေးစနစ် စစ်ဆေးမှု ဝင်ခံ

ဒေသခံအစိုးရဌာနအမည် \_\_\_\_\_  
 တည်နေရာ အိတ်ကရယ် - ကျေးရွာ၊ ပြင်ဗဟိုမြို့နယ်  
 လူဦးရေ \_\_\_\_\_

ရပ်ရွာလူထုအပေါ်ကျရောက်နေသော/ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ။

- မြေငလျင်
- ဆူနာမီ
- မြေကြီးခြင်း
- ဆိပ်ကလုံး
- မိုးသည်းထန်ခြင်း
- ရေကြီးခြင်း
- လေထန်ခြင်း
- မုန်တိုင်းဒဏ်
- အခြား (ဖော်ပြပါ) \_\_\_\_\_

အုပ်ချုပ်မှုဖွဲ့စည်းပုံ။

၁။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ

သမိုင်းတင်ဘေးအန္တရာယ်များ၊ လွန်ကဲသော ဖြစ်စဉ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်ရောက်မှုများကို မှတ်တမ်းပြုစုပြီး သက်ဆိုင်ရာများနှင့် ဆွေးနွေးမှုရှိပါသလား (အနည်းဆုံး တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်)  ရှိပါသည်  မရှိပါ မရှိလျှင် ဘာကြောင့်လဲ \_\_\_\_\_

အန္တရာယ်သတ်မှတ်အဆင့်များရှိပါသလား  ရှိပါသည်  မရှိပါ  
 ရှိလျှင် ဖော်ပြပါ။ (အန္တရာယ်အသေးစိတ်၊ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ် ပမာဏများပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သော လူဦးရေ/အုပ်စုများ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ရှိပါသလား။  ရှိပါသည်  မရှိပါ

ရှိလျှင် ၎င်းတို့ ဖွားဖယ်သူလဲ။ မည်သည့်အချက်တွေကြောင့် သူတို့ ထိခိုက်လွယ်မှုရှိနေသလဲ။ (အန္တရာယ်များအလိုက် ဖော်ပြပါ။ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် အန္တရာယ်မြေပုံများရှိပါသလား။  ရှိပါသည်  မရှိပါ

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မြေပုံရှိပါသလား  ရှိပါသည်  မရှိပါ။

၎င်းတို့ကို အခြေပြင်ဆင် ရေးဆွဲပါသလား  ရှိပါသည်  မရှိပါ။

ရှိလျှင် အကြိမ်ရေကို မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပါသလဲ \_\_\_\_\_

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ - ဘေးအန္တရာယ်ဝင်နိုင်ချေဗဟုသုတများ ပါး ပြေ သည် ကျ စေ့ ပြုပါ သည်။

အခြေပြုချက်များ ကျေးရွာတွင် အန္တရာယ် ဝင်ပုံ များ မရှိ ဖြစ်ပါ။ အဖွဲ့ဝင်အဖွဲ့

အဖွဲ့ဝင်များ မရှိ သည် ကျ စေ့ ပြုပါ သည်။



၆၇

<p>ပြောဆိုပုံစံအရပ်ရပ်</p> <p>၁. ငါ့အကြောင်း</p> <p>၂. ငါ့အကြောင်းအရာ</p> <p>၃. ငါ့အကြောင်းအရာ</p> <p>၄. ငါ့အကြောင်းအရာ</p> <p>(ပြောဆိုပုံစံအရပ်ရပ်အရပ်ရပ်)</p> <p>၅. ငါ့အကြောင်းအရာ</p>	<p>၁. ငါ့အကြောင်း</p> <p>၂. ငါ့အကြောင်းအရာ</p> <p>၃. ငါ့အကြောင်းအရာ</p> <p>၄. ငါ့အကြောင်းအရာ</p> <p>(ပြောဆိုပုံစံအရပ်ရပ်)</p> <p>၅. ငါ့အကြောင်းအရာ</p>
<p>၁. ငါ့အကြောင်းအရာ</p>	
<p>၁. ငါ့အကြောင်းအရာ</p> <p>၂. ငါ့အကြောင်းအရာ</p> <p>၃. ငါ့အကြောင်းအရာ</p> <p>၄. ငါ့အကြောင်းအရာ</p> <p>၅. ငါ့အကြောင်းအရာ</p>	
<p>၁. ငါ့အကြောင်းအရာ</p> <p>၂. ငါ့အကြောင်းအရာ</p> <p>၃. ငါ့အကြောင်းအရာ</p> <p>၄. ငါ့အကြောင်းအရာ</p>	<p>၁. ငါ့အကြောင်းအရာ</p> <p>၂. ငါ့အကြောင်းအရာ</p> <p>၃. ငါ့အကြောင်းအရာ</p> <p>၄. ငါ့အကြောင်းအရာ</p>
<p>၁. ငါ့အကြောင်းအရာ</p> <p>၂. ငါ့အကြောင်းအရာ</p> <p>၃. ငါ့အကြောင်းအရာ</p> <p>၄. ငါ့အကြောင်းအရာ</p>	<p>၁. ငါ့အကြောင်းအရာ</p> <p>၂. ငါ့အကြောင်းအရာ</p> <p>၃. ငါ့အကြောင်းအရာ</p> <p>၄. ငါ့အကြောင်းအရာ</p>
<p>၁. ငါ့အကြောင်းအရာ</p>	



<p>ဒုတိယအဆင့် / အဓိက တာဝန်ရှိသူများ <input type="checkbox"/> ရှိ <input type="checkbox"/> မရှိ</p> <p>တာဝန်ရှိသူများရှိပါက၊ အောက်တွင်ဖော်ပြပါ။</p> <p>၀ _____</p> <p>၁ _____</p> <p>၂ _____</p> <p>၃ _____</p> <p>၄ _____</p> <p>၅ _____</p> <p>၆ _____</p> <p>၇ _____</p> <p>၈ _____</p> <p>၉ _____</p>	<p>သတင်းလက်ခံသူ၊ နောက်ဆုံးသတင်းမှတ်တမ်း၊ တင်ထားသူ အခြားအဆင့်သင့် ရှိပါသလား။</p> <p><input type="checkbox"/> ရှိ <input checked="" type="checkbox"/> မရှိ</p> <p>အကြိမ်မည်မျှ မှတ်တမ်းတင်ထားသနည်း။</p> <p>_____</p>
	<p>(၁) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး စင်တာတွင် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ပေးပို့မှုကို ကပ်ထားပါသလား။</p> <p><input type="checkbox"/> ရှိ <input checked="" type="checkbox"/> မရှိ</p> <p>မရှိပါက အဘယ်ကြောင့်နည်း။ _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်းအဆင့်များ  ရှိ  မရှိ

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းပုံရှိပါသလား။  
(ကြိုတင်သတိပေးချက် ပေးပို့သူမှ နောက်ဆုံးလက်ခံရရှိသူအထိ)

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်း အဆင့်များအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့၊ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ - ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွ လုပ်ဆောင်ခြင်း အားသာချက်များ

အကြံပြုချက်များ - အားနည်းချက်များ

၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း။

ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုမည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် လက်ခံရရှိသနည်း။ အောက်ဖော်ပြပါ အကွက်များမှ သင့်တော်ရာကို အနည်းဆုံး သုံးမျိုးခြစ်ပေးပါရန်။

<input checked="" type="checkbox"/> တယ်လီဖုန်း / ဖက်စ်	<input checked="" type="checkbox"/> အရေးပေါ်ကြိုတင်သတိပေးသည့် နေရာ
<input checked="" type="checkbox"/> လက်ကိုင်ဖုန်း	<input type="checkbox"/> နယ်မြေရဲစခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
<input checked="" type="checkbox"/> AM / FM ရေဒီယိုများ	<input type="checkbox"/> စစ်ဘက်မှတာဝန်ရှိသူများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
<input type="checkbox"/> VHS / HF ရေဒီယိုများ	<input checked="" type="checkbox"/> အင်တာနက်ဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
<input type="checkbox"/> ရုပ်မြင်သံကြား	<input type="checkbox"/> အခြား (လိုအပ်ပါက စာရွက်ပိုဖြင့် ဖော်ပြပေးရန်)

၂၀



ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ - *ဇွန်လ ၁၀ ရက်နေ့ ဖြစ်ပွားခဲ့သော*

အကြံပြုချက်များ *အားနည်းချက်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း။*

(၅) ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား တေ့ကြည့်လေ့လာခြင်း။

အန္တရာယ်မြေပြင်/ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဒေသတွင်းကြိုတင်သတိပေးမှု နည်းလမ်းများတွင် အသုံးပြုခြင်းရှိပါသလား။  ရှိ  မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များတွင်ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင်မည့်လက်ရှိလေ့လာတွေ့ရှိချက်များရှိပါသလား။  ရှိ  မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင် ပြောင်းလဲနေသောအချိန်၊ မသေချာသော လိုက်လျောညီထွေမှုများရှိပါသလား။  ရှိ  မရှိ

အမျိုးမျိုးသောကဏ္ဍတွေအတွက် မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးချက်များအား အန္တရာယ်သတင်းအချက် အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲ/ အသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရပ်ရွာလူထုတွင် ရှိပါသလား။  ရှိ  မရှိ

မရှိလျှင်ကြိုတင်သတိပေးချက်များအားလက်ခံမည့်ပုံစံတစ်ခုအဖြစ်ဆက်သွယ်ထားပါသလား။  ရှိ  မရှိ

ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ - *ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား*

အကြံပြုချက်များ *အားနည်းချက်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း။*

(၆) ကြိုတင်သတိပေးချက်များထုတ်ပြန်ပေးခြင်း။

သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသည့် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ရပ်ရွာအတွင်းတွင်မည်ကဲ့သို့ ပြန်လည်ဖြန့်ဝေသနည်း အောက်ဖော်ပြပါအကွက်များမှသင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး (၃) မျိုးဖြစ်ပေးပါရန်။

- တယ်လီဖုန်း
- လက်ကိုင်ဖုန်း (ဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်းနှင့် စာတိုပို့ခြင်း)
- ရေဒီယို (VHF/HF)
- သတိပေးချက်အလံများ လွှင့်တင်ခြင်း
- လူအချင်းချင်းသတင်းပေးခြင်း
- အချက်ပြ ဥက္ကဋ္ဌ ဆွဲခြင်း
- ခေါင်းလောင်း
- အော်လံများအသုံးပြု၍ သတိပေးခြင်း
- ရှေးရိုးနည်းလမ်းများ အသုံးပြုခြင်း (သုံးစွဲပါက ချရေးပါ)
- အခြားနည်းလမ်းများရှိပါက အသေးစိတ်ဖော်ပြပါ။

ရပ်ရွာလူထု အသုံးပြုရန် ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားခြင်းရှိပါသလား။  ရှိ  မရှိ  
မရှိလျှင်၊ ဘာကြောင့်၊ ဘယ်လို ကိရိယာများတပ်ဆင်ရန် လိုအပ်ရမည်နည်း \_\_\_\_\_







(၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

အန္တရာယ်မြေမြေကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုများ ပြုလုပ်ပါသလား။  ရှိ  မရှိ  
ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ \_\_\_\_\_

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးမျိုးသော အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက် တို့တွင် သတင်းအချက်အလက်များအား ဓရာမေ့စွာ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုပါသလား။ ( ဥပမာ- သတင်း ရယူခြင်း၊ နေ့စဉ်၊ ၁၀ ရက် တစ်ကြိမ်၊ လစဉ်၊ ရာသီအလိုက်စနစ်မှန်းချက်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စဉ်တို့ စသည်ဖြင့်)  ရှိ  မရှိ  
ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ \_\_\_\_\_

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများနှင့် ကဏ္ဍများသည် ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် အဆင့်တိုင်းအတွက် ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော သတ်မှတ်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။  ရှိ  မရှိ  
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ \_\_\_\_\_

အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်ပြင်းအားနှင့် သက်ရောက်မှု အမျိုးမျိုးတို့ (အလယ်အလတ်၊ ပြင်းထန်သော၊ အဆိုးဝါးဆုံး) ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုအတွက် သတ်မှတ်၍ လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များပြုလုပ်ပါသလား။  
အမျိုးမျိုးသော ထိခိုက်လွယ်သူများအတွက် ချက်ချင်းလုပ်ဆောင်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။  ရှိ  မရှိ  
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ \_\_\_\_\_

ကြိုတင်သတိပေးအချက်အလက်များရရှိနိုင်စေရန် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များအား ချက်ချင်း အသုံးပြုနိုင်ရန် နည်းလမ်းများ ရှိပါသလား။  ရှိ  မရှိ  
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ \_\_\_\_\_

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများအနေဖြင့် သက်ရောက်မှုမြင့်မားသော လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ သက်ရောက်မှု နိမ့်ပါးသော ဘေးအန္တရာယ်များ၊ အခြေအပျက်များ၊ သတ်မှတ်ထားမှုများ ရှိပါသလား။  ရှိ  မရှိ  
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ \_\_\_\_\_

ရပ်ရွာလူထုအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများအကြား အဆင်သင့်ဖြစ်စေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များရှိပါသလား။  ရှိ  မရှိ  
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ \_\_\_\_\_

ဘေးဖြစ်ပွားသောနေရာတွင် နိမ့်ပါးသော သက်ရောက်မှုနှင့် သက်ရောက်မှု မြင့်မားမှုတို့အတွက် ရပ်ရွာလူထု နီးကြား တက်ကြွလာစေရန် လှုံ့ဆော်မှုများ လုပ်ဆောင်ရန် အရင်းအမြစ်များ အသုံးပြု၍ ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်နိုင်သော နည်းလမ်းများရှိပါသလား။  ရှိ  မရှိ  
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ \_\_\_\_\_



အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်၊

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ - စိတ်မချမ်းသာမှုများ၊ အားနည်းမှုများ၊ ရှိပါသည်။

အကြံပြုချက်များ သည်။

(၉) သုံးသပ်ချက်များ

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဇလဓာတ်ဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့ကို လေ့လာသုံးသပ်မှုများပြုလုပ်ရန် နည်းလမ်းများရှိပါသလား။  ရှိ  မရှိ

ရှိပါက၊ နည်းလမ်းများအားဖော်ပြပါ။

လေ့လာသုံးသပ်ချက်များ ပုံမှန်လက်ခံနိုင်ရန် မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဇလဓာတ်ဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့တွင် တာဝန်ပေးထားသူများ ရှိပါသလား။  ရှိ  မရှိ

ရှိလျှင်၊ တာဝန်ပေးထားသူများအားဖော်ပြပါ။

မည်ကဲ့သို့ မကြာခင်ကဆက်သွယ်သုံးသပ်ပါသလဲ။

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဇလဓာတ်ဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့မှ တုံ့ပြန်မှုများရှိပါသလား။  ရှိ  မရှိ

ရှိလျှင်၊အသေးစိတ် ရေးသား ဖော်ပြပါ။

သုံးသပ်ချက်များ ဆော့လျင်စွာ ပြုလုပ်ခြင်းအပေါ်တွင် ကြိုတင် သတိပေးချက်/ ဘေးအန္တရာယ် သတင်းအချက်အလက် လက်ခံရရှိမှုတွင် တိုးတက်မှုများ ရှိပါသလား။  ရှိ  မရှိ

ရှိလျှင်၊အသေးစိတ်ရေးသားဖော်ပြပါ။

သုံးသပ်ချက်များ ပြုလုပ်ရာတွင် စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်၊

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ - သုံးသပ်ချက်များ အား ရှိပြီး မရှိပါ။

အကြံပြုချက်များ

အနစ်ချုပ်လမ်းညွှန်ချက်များ
၁။ ဘေးဖြစ်နိုင်စေချ စဟူသုတ
၂။ ဒေသတွင်းအန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းလမ်းများ
၄။ သတင်းများကိုထုတ်ပြန် ကြိုတင်သတိပေးခြင်း
၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း
၅။ ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၆။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း
၇။ ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း
၈။ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ
၉။ သုံးသပ်ချက်များ
အဓိက ထင်မြင်သုံးသပ်ချက်များ
လေ့လာသုံးသပ်သူများ၏ လက်မှတ်များ
လေ့လာသုံးသပ်သည့် ရက်စွဲ



# ပုံစံ ၁၅။ ဟတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို စစ်ဆေးခြင်း

ရည်ရွယ်ချက်

စီမံကိန်းဝင်ရွာများအနေဖြင့်မိမိတို့၏ ဟတ်ဝန်းကျင်ရှိသဘာဝ အရင်းအမြစ်များကို ထုတ်ယူအသုံးပြုရာတွင် ထိန်းသိမ်းမှု၊ ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေသ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရွက်ရန်များကို သိရှိနားလည်စေရန်နှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းမှုမရှိပါက သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း၊ လေဟင်စာဆိများအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းကြောင့် လေထုညစ်ညမ်းခြင်း၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း စသည့်ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများကို ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြောင်းကို ကောင်းစွာ သိရှိနားလည်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။ နမူနာဇယားတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရွက်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

ကြာချိန် (၃၀) နာရီအတွင်း ။

အသုံးပြုမည့်ပစ္စည်းများ ။ အသင့်ပြင်ဆင်ထားသည့်ပေးခွန်း၊ ဘောပင်၊ ခဲတံ၊

အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်း ။

ပုံရိုးဥပမာ ဦးဆောင်၍ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးခြင်း၊  
ပီစင်မည့်လူဦးရေ ။  
ပုံရိုးဥပမာ (က-၁) ၊ ရွာမှပီစင်ထု (က-၁) ၊

ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့် ။  
အေးခွန်းနမူနာနှင့်ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်ကို အောက်တွင်ဖော်ပြ ထားပါသည်။ မှုတွင်ပါ စာရွက်တွင် နမူနာဇယားပုံစံကို ဖော်ပြထားပါသည်။

## နမူနာဇယားပုံစံ

စီမံကိန်းအမည်/ နေရာ	- ဝိတ် ကလေး -	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများကို
စီမံကိန်းအကြောင်းအရာဦး - <b>BRAEED Project</b>		
ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာပြဿနာများ		ရ
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်		မရှိ
စီမံကိန်းသည် တရားဥပဒေအရ အကာကွယ်ပေးထားသောစရိယာအတွင်း (သို့) အနီးအနား (သို့) ယင်းသို့ သတ်မှတ်သင့်သည့် နေရာများတွင် ဆောင်ရွက်နေရပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည်အပင်၊ သက်ရှိမျိုးစိတ်တွေကိုအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသလား။	✓	
စီမံကိန်းသည် မူလသစ်တော၊ လူလုပ်သောသစ်တော၊ မြေမြေ၊ စိုစွတ်သောမြေ၊ မီရေတောမြေ အနီးအနားမှာရှိနေလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုကိုဖြစ်စေသော သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝအလေ့အထကို ချေင်းပျက်စေနိုင်သလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် သစ်တောကနေ သစ်တောပွဲလုပ်ဆောင်မှုအားဖြင့် သစ်တောဆုံးရှုံးအောင် လုပ်နေသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် တိကျသောပထမီအနေအထား ပြောင်းလဲမှုလုပ်စေနိုင်သလား။	✓	

စီမံကိန်းအစီအစဉ်များ တိုးတက်မှုအတွက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်နှင့် သစ်သီးဝလံပင်များကို ရှင်းလင်းသလိုဖြစ်နေသလား။		u
စီမံကိန်း၏လုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်များမီးရှို့ခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးနယ်မြေသစ်များ အတွက်တိုးတက်မှုကို လျော့ကျစေသလား။		u
စီမံကိန်းသည် အခြားမှလာသော မျိုးစိတ်များနှင့် အဆင်ပြေနေသော သဘာဝသက်ရှိစနစ်ကို ပျက်စီးနေသလား။		u
ပင်လယ်နှင့် ရေနေ ဇီဝသက်ရှိများပေါ်တွင် သက်ရောက်မှု ရှိပါသလား။		u
ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်များ		
စီမံကိန်းသည် သမိုင်းနှင့်ဆိုင်သော ရှေးဟောင်းသုတေသန နယ်မြေဥပဒေအရ တားမြစ်နယ်မြေအနားမှာရှိနေသလား။		u
စီမံကိန်းသည် ရှေးဟောင်းမြို့များအဖြစ်ဖော်ပြသော ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် အဖြစ်ရှိနေသလား။		u
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးနယ်မြေ၊ ဘုရားကျောင်းတွေကို ပျက်စီးစေသလား။		u
လူတွေရဲ့သုသာန်တွေကို အနောက်အယုတ်ပေးနေသလား။		u
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ထင်ရှားသောနေရာ၊ အဆောက်အဦ၊ သတ်မှတ် ထားသော အမျိုးသားအမွေအနှစ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက်စေသလား။		u
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်ရှင်မှုပုံစံ၊ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ပုံစံကို ပြောင်းလဲစေသလား။		u
ညစ်ညမ်းမှုများ ကာကွယ်ခြင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြစ်ကမ်း၊ စမ်းချောင်းဘေးတွင် လုပ်ဆောင်နေသလား။		u
စီမံကိန်းသည် ဝိုးသတ်ခေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ ဓာတုပစ္စည်းသုံးပြီး စီမံကိန်း ဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက်လုပ်ပြီး ရေထုနှင့်မြေထုကို ထိခိုက်စေသလား။		u
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် အဆောက်အဦ၊ အောက်ခြင်းမှ ရှောင်သံ၊ အသေးစား ရေကာတာ၊ နံရံလုပ်ဖို့ အသုံးပြုသောပစ္စည်းများသုံးခြင်း။		u
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြေအောက်ရေ အရင်းအမြစ်များကို သုံးပြီး ရေကိုလျော့နည်းစေခြင်း။		u
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်ချက်သည် ဒက်စ်နိုင်းစွမ်းကိုလုပ်ရင်း ဖုန်မှုန့်များကို ထုတ်လွှင့်နေသလား။		u
စီမံကိန်းသည် ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကို သုံးနေသလား။		u



စီမံကိန်း၏ လုပ်ဆောင်မှုများသည် ပတ်ဝန်းကျင်တွင်၊ ညစ်ညမ်းမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုနှင့် ပတ်သက်နေသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းအညစ်အကြေးများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိလူများ၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေပါသလား။		✓
လူမှုပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ အစီအစဉ်များ၊ နည်းဗျူဟာများ၊ ထိခိုက်မှု ဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ လူနေမှုပုံစံ၊ လုံခြုံမှု၊ စုစည်းမှုတို့ကို ထိခိုက်မှုဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်းရှိ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများကိုထိခိုက်မှု များဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။		✓
ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။	✓	✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ရေဆိုးမြောင်းစနစ်များ၊ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် အများပြည်သူနှင့်လုပ်ဆောင်သည့် ဝန်ထမ်းများအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်ပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ ရှိရင်းစွဲ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရင်းမြစ်များအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ဟု ထင်ပါသလား။	✓	
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆန်းစစ်မှုရလဒ်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်စစ်ဆေးပြီး ၊ ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန် နည်းဥပဒေသဖြင့် ပြန်လည်၍ တိုင်းတာပါ။		

၅၈

## ပုံစံ ၁၆။ ပဋိပက္ခတို စစ်ဆေးခြင်း

### Do No Harm မှု

Do No Harm မှုကို BRACED Beda Alliance မိတ်ဖက်အဖွဲ့ အစည်းများမှ ပြုစုခဲ့သည်။ ၎င်းကို စီမံခန့်ခွဲမှုများ ပြုစုခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေစဉ် ကာလအတွင်းတွင် အရေးကြီးသော ပဋိပက္ခဖြစ်နိုင်သည့် အခန်းကဏ္ဍကိုထည့်သွင်း စဉ်းစားစေနိုင်ရန်အတွက် ပုံမှန်ပေးမည့် နည်းကော်ရီယာဖြစ်သည်။ စီစစ်ရန် စာရင်းသည် ပြည့်စုံမှု မရှိ၊ ပဋိပက္ခစစ်တမ်းကောက်ယူမှု(သို့) ဌာနတွင်းသုံးမှုများ မပါဝင်သော်လည်း ၎င်းတို့၏ လိုအပ်ချက်ကို အထူးပြုဖော်ပြထားသည်။ ထို့အပြင် ပဋိပက္ခဆိုင်ရာအသိရှိခြင်းသည် မှန်သည်။ မှားသည်မေးခွန်းများထက် ပိုမိုသည်။ ပဋိပက္ခ နှင့် တင်းမာမှုများသည် အများအားဖြင့် အဖွဲ့တို့၏ အင်းအားစုပေါ်တွင် မှုတည်သည်။ ၎င်းတွင် စီစစ်ရန် စာရင်းကို အသုံးပြုသူတို့မှ အယူအဆကို (သင်တန်းများမှ တဆင့်) နားလည်ရန်၊ အရေးကြီးပြီးစီစစ်ရန်၊ စာရင်းကိုထပ်မံ ဆွေးနွေးရန်တို့အတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။

၁။ ပဋိပက္ခ အခြေအနေကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်း။  
ခွဲခြားသူများနှင့် ပေါင်းစည်းသူများစီစစ်ချက်၊ ထို့အပြင်ဆောင်ရွက်သူ စီစစ်လေ့လာချက်များသည်လည်း အဓိကအပိုင်းများတွင် ပါဝင်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အကြောင်းအရာကို နားလည်ရန် ပထမအဆင့်များဖြစ်သည်။

၂။ အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုကြားဆောင်ရွက်မှု၏အပိုင်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအကြား ဘယ်လိုဆက်စပ်မှုရှိသည်ကို ကြည့်ရှုလေ့လာသည်။ ဆိုးရွားသည့်အခြေအနေတွင် ရှားပါးသည့်အရင်းအမြစ်များဖြင့် သတ်မှတ်ပြီး မည်သည့်စီမံကိန်းမဆို ရပ်ရွာလူထု၊ အုပ်စုများ (သို့) တစ်ဦးတစ်ယောက်အကြားတွင် တင်းမာမှုကိုဖြစ်စေနိုင်သကဲ့သို့ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် အပြုသဘောဆောင်သည့် ကဏ္ဍများလည်း တိုးတက်လာနိုင်သည်။ ၎င်းအချိန်တွင် အဖွဲ့ အစည်း/ဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုစီသည် ၎င်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် မည်သို့မျှဆက်ပုံကို နားလည်ထားရန်လိုအပ်သည်။

နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာသဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့် ဝတ္တရားများ

**ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ပင်မကော်မတီ (VDMC) ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ**

**ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်**

- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်းတွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်ခြင်းသည် အရေးကြီးကြောင်းကို မိမိရပ်ရွာလူထုလက်ခံ လာစေရန်နှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာစေရန် အသိပညာပေး စည်းရုံး လှုံ့ဆော်ခြင်း။
- မိမိတို့၏ကျေးရွာအတွင်း၌ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး ဆိုင်ရာ သင်တန်းများ၊ အစည်းအဝေးများကို ဦးဆောင်ပြုလုပ်ပေးခြင်း။
- ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်း၏ အားနည်းချက်/ အားသာချက်များကို ဖော်ထုတ်ပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း အစီအစဉ် များ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ အရင်းအမြစ်များ၊ သယံဇာတများကို စနစ်တကျထိန်း သိမ်းခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ပုံမှန်ရယူခြင်း / ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ကျေးရွာလူထုနှင့် ကျေးရွာအတွင်းအခြားလူမှုရေးအဖွဲ့များ ပူး ပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး ဘေးအန္တရာယ်လျော့ ချရေးဆိုင်ရာ သဏ္ဍာန်တူဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်မှုလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၊ ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် မြို့နယ်အတွင်းရှိ သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ၊ အခြား လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သတင်းပေးပို့ရယူခြင်း၊ လိုအပ် သောအကူအညီများ ရယူခြင်း။
- ရံပုံငွေ/ လည်ပတ်ငွေများ ရှာဖွေခြင်းနှင့်အတူ စနစ်တကျထားရှိပြီး တိုးပွားအောင် နည်းလမ်းရှာဖွေ ခြင်း။

**ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ် ( ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိချိန်)**

- မှန်ကန်ခိုင်မာသော အရင်းအမြစ်မှ သတင်းအချက်အလက်များ အား အချိန်နှင့်တပြေးညီရယူခြင်းနှင့် ကြိုတင်သတိပေးချက်ကို ဖြန့်ဖြူး ပေးခြင်း။
- ဘေးကင်းလုံခြုံရာ လမ်းကြောင်းများ လမ်းညွှန်ပြသထားရှိခြင်း။
- စားနပ်ရိက္ခာ၊ သောက်ရေ၊ ဆေးဝါးနှင့် လိုအပ်သောပစ္စည်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားရှိခြင်း။

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် နေရာချထားရေးနှင့် အခြားလိုအပ် သော စီမံခန့်ခွဲမှုများ ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် လူဦးရေစာရင်းများ ကောက်ယူခြင်း နှင့် ပျောက်ဆုံး၊ ကျန်လှုပ်စာရင်းများ ပြုစုထားရှိခြင်း။
- မလိုလားအပ်သော လူမှုရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး ကြိုတင် ပြင်ဆင် စီမံဆောင်ရွက်ထားရန်။
- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် Taskforce များကို တာဝန်ခွဲဝေပေးရန်။

**ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်**

- အရေးပေါ် ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ထောက်ပံ့ရေး (အစား အစာ၊ သောက်သုံးရေ၊ ယာယီနေထိုင်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့် ရှောက်မှု) လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကူညီဆောင်ရွက် ခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်လုပ် ဆောင်ခြင်း။ (ဥပမာ- အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ထောက်ပံ့ခြင်း၊ နေအိမ်များနှင့် ပြည်သူပိုင် အဆောက်အဦများ ပြန်လည်ပြင်ဆင်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးခြင်း အစီအစဉ်)
- ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် ယာယီခိုလှုံရာနေရာများ ပြင်ဆင်ပေးခြင်း။
- နောက်ဆက်တွဲ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး အစီအမံများ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ထားခြင်း။
- ဒေသတွင်း အရင်းအမြစ်များကို ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်း များတွင် အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်ရေး စီမံခန့်ခွဲမှုများပေးရန်။
- ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကာ လိုအပ်သော အကူအညီများရယူခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး အစီအ စဉ်များတွင် ရေရှည်ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အစီအစဉ်များ ထည့်သွင်းစဉ်းစား လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- အနာဂတ်တွင် ပိုမိုထိရောက်သော ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ကော်မတီဝင်များ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ် ခြင်း။

**ကြိုတင်သတိပေးရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ**

**ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်**

- ကျေးရွာပြည်သူများအား ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန်များအား အသိပညာပေးခြင်း၊ အသိပညာ ပေးလက်ကမ်းစာစောင်များ၊ ပိုစတာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- မုန်တိုင်းအရောင်နှင့် အဆင့်များအား ကျေးရွာလူထုသိရှိရန် ပညာ ပေး ပြောကြားခြင်း။
- မိုးလေဝသသတင်းနားထောင်၍ ကျေးရွာပြည်သူများအား အချိန်မီ သတိပေးခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေးစနစ်များအား ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုရှိစေရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးအစားအလိုက် ကြိုတင်ပြင်ဆင် လေ့ကျင့် ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး သင်တန်းများပြုလုပ်ခြင်း၊ ဘေးကင်း ရာ လမ်းကြောင်းပြခြေပုံများ ရေးဆွဲထားခြင်း၊ အစမ်းလေ့ကျင့်မှု များ ပြုလုပ်ခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေး အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများအား အချိန် မှန်ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းမှုများ လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရမည့် ဖုန်းနှင့်လိပ်စာများကို ကြိုတင်ရှာဖွေ စုဆောင်းထားခြင်း။
- သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းတွင် အရေးပေါ်အခြေအနေ ၌ အခြား Taskforce များနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်နိုင်မှု များကို လေ့ကျင့်ပြင်ဆင်ထားခြင်း။

**ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်**

- ကြိုတင်သတိပေးချက်ရရှိသည်နှင့် ကျေးရွာလူထုကို ကြိုတင်ပြင် ဆင်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် သတိပေးနှိုးဆော်ခြင်းနှင့် ထိခိုက်လွယ် သူများကို ဘေးကင်းခိုလှုံရာ နေရာများသို့ ပြောင်းရွှေ့နိုင်ရန် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ ကျေးရွာ လူထုသို့ ထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် ကော လဟာလများ မဖြစ်ပေါ်စေအောင် သတိပြုဆောင်ရွက်ရန်။
- VDMC ပင်မကော်မတီသို့ လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက် များ ပံ့ပိုးကူညီပေးရန်နှင့် အခြား Taskforce များနှင့် လိုအပ်သ လို ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရန်။

**ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်**

- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း သိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC နှင့် Taskforce များထံ အကြောင်းကြားရန်နှင့် ရှာဖွေကယ်ဆယ် ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့် ပူး ပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်နှင့် လိပ်စာများ၊ လိုအပ်သော သ တင်းအချက်အလက်များကို ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းပြီဖြစ် ကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ် သော အန္တရာယ်အကြောင်း ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန် ပေးခြင်း။ ( ဥပမာ-ဝမ်းရောဂါ၊ အဆိပ်ရှိသတ္တဝါ၊ မီးဘေး၊ ဓာတ် လိုက်ခြင်း....စသည့်)

**ရှာဖွေရေးနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ**

**ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်**

- ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေရှိသောကာလများတွင် အရေးပေါ်လိုအပ်သော စက်ကိရိယာများ၊ အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား အချိန်မှန်ပြင် ဆင် ရှာဖွေစုဆောင်းထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး သင်တန်းများတက်ရောက်ပြီး ပုံမှန်လေ့ ကျင့်ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် ဒေသတွင်းရှိ အရင်းအမြစ်များ နှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် စီစဉ်ထားခြင်းနှင့် ကျေးရွာလူထုကိုလည်း လုပ်ဆောင်တတ်စေရန် သင်တန်းပေး ခြင်းနှင့် လက်တွေ့သရုပ်ပြ လေ့ကျင့်စေခြင်း။
- အရေးပေါ်အခြေအနေတွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်နိုင်ရန် ကြိုတင် ပြင်ဆင်လေ့ကျင့်ထားခြင်း။



- ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့် အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား နေအိမ်တွင် လွယ်လင့်တကူ ရရှိနိုင်စေရန် ကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်သူများ၊ ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ပေးရန် လိုအပ်သူများစာရင်းနှင့် ကျေးရွာလူဦးရေ စာရင်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင် စုဆောင်းထားခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေ သတ်မှတ်ထားခြင်း။
- ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး အရေးပေါ်ပြောင်းရွှေ့ခြင်းနှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ခြင်း သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ် တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း။

**ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်**

- ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိသည်နှင့်တပြိုင်နက် ထိခိုက်လွယ်သူ များကို ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ရန်နှင့် အရေးပေါ်ပြေးလမ်း ဆိုင်း ဘုတ်များ ပြသထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သောပစ္စည်းများ အသင့်ပြင်ဆင်ထားရန်နှင့် လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ချိန်ဆက်ရယူခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် VDMC ကော်မတီမှဆောင်ရွက် နေသော လူဦးရေစာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် နေရာချထားရေး လုပ်ငန်းများတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ပျောက်ဆုံးသူများကို စာရင်းပြုစုထားပြီး ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်း ချိန်တွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ချက်ချင်းလုပ်ဆောင် နိုင်ရန် Early Warning and First Aid Taskforces နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် တာဝန်ခွဲဝေမှုများ လုပ်ဆောင်ခြင်း။

**ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်**

- Early Warning အဖွဲ့ထံမှ ဘေးကင်းရှင်းကြောင်း သိရှိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC သို့ အကြောင်းကြားပြီး အခြား အဖွဲ့များနှင့်ပူးပေါင်းကာ တာဝန်ခွဲဝေထားသည့်အတိုင်း ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းကို ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- လိုအပ်သော လမ်းကြောင်းရှင်းလင်းခြင်းများကို ကျေးရွာလူထု အကူအညီနှင့် ချက်ချင်းရှင်းလင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးကြီးလူနာများကို First Aid အဖွဲ့သို့ လွှဲပြောင်းပေးရန်နှင့် လိုအပ်ပါက နီးစပ်ရာဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။

- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ခိုလှုံရာအဆောက်အဦမှ ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သောကူညီပံ့ပိုး မှုများပေးရန်နှင့် ထိခိုက် လွယ်သူများကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ပြန်လည်ပို့ဆောင်ပေးခြင်း (နေအိမ် မပျက်စီးပါက)
- VDMC ကော်မတီမှ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူရာတွင် ကူညီပေးခြင်း။

**ရှေးဦးသူနာပြုရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ**

**ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်**

- ရှေးဦးသူနာပြုသင်တန်းများတက်ရောက်၍ ကျေးရွာသို့အသိပ ညာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် အရေးပေါ် လိုအပ်သော ဆေးဝါးများအား စုဆောင်းထားရန်နှင့် ရက်လွန်မှု မရှိစေရန်စစ်ဆေးကာ လိုအပ်သောဖြည့်တင်းမှုများ အချိန်မှန် လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက အရေးပေါ်ဆေးကုသမှု ပြုလုပ် နိုင်ရန် နေရာများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လေ့ကျင့်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် ဒေသအ တွင်းရှိ ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းများအား ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြု လုပ်ထားနိုင်ရေးအတွက် ညှိနှိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

**ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်**

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ထိခိုက်လွယ်သူများကို ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့်အတူ ထိခိုက်လွယ်သူများ ပြောင်း ရွှေ့ရာတွင် လိုအပ်သောကူညီ မှုများပေးခြင်း။
- ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်နေသူများ၊ အားငယ်နေသူများနှင့် နှလုံး ရောဂါရှိသူများကို စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအားပေး နှစ်သိမ့်ပေးခြင်းကို လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းကာ ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် တာဝန်ခွဲဝေခြင်းနှင့် ကြိုတင် ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ် ထားခြင်း။

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦအတွင်း ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သော အသိပညာပေးခြင်းကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

**ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်**

- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိ သူများအား ကယ်ဆယ်ခြင်းနှင့် လိုအပ်သော ကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဒဏ်ရာပြင်းထန်သောလူနာများကို နီးစပ်ရာဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများ သို့ ပို့ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပြီးနောက် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ်သော ကျန်းမာရေးပြဿနာများကို ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများ လုပ်ဆောင် ထားရန်နှင့် သတိပေးနှိုးဆော်မှုများပြုလုပ်ထားရန်။
- သေပျောက်စာရင်းကောက်ယူရာတွင် VDMC ကော်မတီကို လိုအပ်သောကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် နေအိမ်ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သလို ကူညီပေးရန်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများ ကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ကူညီပို့ဆောင်ပေးခြင်း။
- ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူများကို အချိန်မှန် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက် မှုပေးခြင်း။

နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်များ

**လပွတ္တာမြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာများ၏ ဖုန်းနံပါတ်များ**

စဉ်	ဌာနအမည်	ဌာနအကြီးအကဲအမည်	ရုံးဖုန်း (၀၄၂-)	လက်ကိုင်ဖုန်း
၁	မြို့နယ်ရဲ	ရဲမှူးဦးတင်မောင်ဌေး	၈၀၁၃၃/၁၃၄	၀၉-၂၀၀၀၈၄၆
၂	တရားရုံး	ဦးသန်းဇော်ဦး	၈၀၁၁၇	၀၉-၂၅၆၁၆၀၂၈
၃	ဥပဒေ	ဒေါ်နေခြည်ထွေး	၈၀၆၀၄	၀၉-
၄	စိုက်ပျိုးရေး	ဦးသိန်းဇံ	၈၀၄၁၃	၀၉-၂၅၀၄၄၈၁၂၃
၅	မြေစာရင်း	ဦးသန်းအောင်	၈၀၁၂၇	၀၉-၂၅၀၇၅၆၄၄၉
၆	ဆည်မြောင်း	ဦးမျိုးမြင့်အောင်	၈၀၁၃၀	၀၉-၇၈၃၇၉၆၉၆၇
၇	ကုန်သွယ်မြှင့်တင်ရေး	ဦးအောင်မြင့်ဦး	၈၀၄၁၄	၀၉-၄၂၂၅၁၆၁၁၁

၈	စည်ပင်	ဦးကျော်ကျော်	၈၀၁၃၂	၀၉-၄၂၂၄၈၂၈၄၉
၉	ကုန်တင်ကုန်ချ	Dr. စိုးလှိုင်ဝင်း	၈၀၁၁၂	၀၉-၄၂၂၅၀၁၆၆၆
၁၀	ပြန်/ဆက်	ဒေါ်မြင့်မြင့်ကြည်	၈၀၁၂၃	၀၉-၂၅၄၄၆၄၅၇၇
၁၁	စီမံကိန်း	ဒေါ်အေးအေးသန်း	၈၀၁၁၆	၀၉-၇၉၅၉၁၃၅၇၂
၁၂	သစ်တော	ချစ်သန်းထွန်း	၈၀၁၂၂	၀၉-
၁၃	ငါးလုပ်ငန်း	ဦးဇေလတ် (ဒု - ဦးစီး)	၈၀၁၂၆	၀၉-၇၈၂၀၇၁၇၀၃
၁၄	ဆောက်လုပ်ရေး	ဦးကျော်ဦး	၈၀၁၂၈	၀၉-၇၇၆၆၄၆၂၉၄
၁၅	ရေကြောင်း	ဦးမြင့်ဦး	၈၀၁၂၁	၀၉-၂၅၀၁၈၂၄၄၇
၁၆	စာတိုက်	ဒေါ်ဝေဝေ	၈၀၅၈၆	၀၉-၉၆၂၁၅၂၅၇၅
၁၇	ပညာရေး	ဒေါ်သန်းသန်းဦး	၈၀၆၀၅	၀၉-၄၂၂၄၉၂၄၄၈၂
၁၈	လဝက	ဦးကျော်စွာမိုး	၈၀၁၁၅	၀၉-၅၃၉၆၅၅၁
၁၉	ကျန်းမာရေး	ဦးကျော်နိုင်ဦး	၈၀၁၂၀	၀၉-၈၅၇၈၆၈၈
၂၀	လျှပ်စစ်	ဦးမင်းဇော်ဇော်လွင်	၈၀၀၃၂	၀၉-၂၅၁၇၇၃၀၀၅
၂၁	မီးသတ်	ဦးကျော်မျိုးမြင့်	၈၀၇၀၄	၀၉-၄၂၅၀၀၅၈၅၅
၂၂	အား/ကာ	ဦးသိန်းဇံ	၈၀၀၇၈	၀၉-၇၇၇၄၇၅၈၀၀
၂၃	စိုက်/ဘဏ်	ဦးမျိုးတင့်	၈၀၁၁၃	၀၉-၇၈၈၉၅၄၆၅၉
၂၄	အခွန်	ဦးနေလင်း	၈၀၀၈၃	၀၉-၇၈၇၄၆၄၀၆၀
၂၅	ရုပ်သံ	ဦးထွန်းထွန်းဝင်း	၈၀-	၀၉-၂၅၄၄၆၀၀၅
၂၆	မိုက္ကရို	ဦးဘိုဘို	၈၀၅၈၈	၀၉-၈၅၇၈၀၀၀
၂၇	စက်မှုလယ်ယာ	ဦးတင့်ဇော်	၈၀၀၃၃	၀၉-၇၉၈၉၁၀၆၂
၂၈	သမ	ဦးညွန့်ဆွေ	၈၀၅၂၀	၀၉-
၂၉	စီး/ဘဏ်	ဦးနိုင်ဦး	၈၀၅၂၀	၀၉-၄၉၇၄၄၃၂၀
၃၀	တိုင်းရင်းဆေး	ဒေါ်ယုဝါဌေး	၈၀-	၀၉-၂၅၀၂၃၃၆၃၇
၃၁	ကျေး/ဖွဲ့	ဦးအောင်ကျော်မျိုး	၈၀၇၁၄	၀၉-၄၅၈၀၃၂၈၅၀
၃၂	ဆက်သွယ်ရေး	ဦးအုန်းကျော်	၈၀-	၀၉-၈၅၅၂၉၂၅ ၊ ၀၉-၄၂၃၀၀၁၂၄၈